

Uppgifts Lämnare

6:2

19 dec. 1957

R. Mollenberg:

V. Huet: W. Cunniff,
Roxford, Mass.

REMLIS
enligt 3 §. sekretariatslagen
den.....
Genertskontroll i New York

Trinehiller
1583-41

Dr. Bern

W

4/17/57
4/17/57

Fedra and
University, Washington DC
MAY 21 1957

Commis

1, South Charles
Street

Reas/5

Lucas Hall

Duke 22840

Thursday

27 x 2 = 54

~~As~~ Amesbury 101
Off Perent →

Worces

Harshen

⁸ ~~Hoyt~~ & Worthen
Lanning Corp

12-15 Bradford Mass.

DRAKE 3-3828.

25, ~~Catter~~ Street
Newbury Port
Mass
Boat No 1000
france

Mars' bright

~~Q. 500~~
~~Resident~~
 H. NY Sales
 in Boston
 M.
 A.
 O.
 To
 H

DOMESTIC SERVICE	
Check the class of service desired; otherwise this message will be sent as a full rate telegram	
FULL RATE TELEGRAM	
DAY LETTER	
NIGHT LETTER	

WESTERN UNION

1207 10-51

W. P. MARSHALL, PRESIDENT

INTERNATIONAL SERVICE	
Check the class of service desired; otherwise the message will be sent at the full rate	
FULL RATE	
LETTER TELEGRAM	
SHIP RADIOGRAM	

NO. WDS.-CL. OF SVC.	PD. OR. COLL.	CASH NO.	CHARGE TO THE ACCOUNT OF	TIME FILED
			Consulate General of Sweden 61 East 64th Street, NYC	April 17, 1957 FPFksn

Send the following message, subject to the terms on back hereof, which are hereby agreed to

To CUMISH 19

Street and No. ONE SOUTH CHARLES STREET
 Care of or BRADFORD NR HAVERHILL MASS.
 Apt. No. Place

ARRIVING THURSDAY TEN AM

PERSON

Sp Ap 17.4.57/Bar

Sender's name and address (For reference) _____
 Sender's telephone number _____

ALL MESSAGES TAKEN BY THIS COMPANY ARE SUBJECT TO THE FOLLOWING TERMS:

To guard against mistakes or delays, the sender of a message should order it repeated, that is, telegraphed back to the originating office for comparison. For this, one-half the unrepeated message rate is charged in addition. Unless otherwise indicated on its face, this is an unrepeated message and paid for as such, in consideration whereof it is agreed between the sender of the message and this Company as follows:

1. The Company shall not be liable for mistakes or delays in the transmission or delivery, or for non-delivery, of any message received for transmission at the unrepeatable-message rate beyond the sum of five hundred dollars; nor for mistakes or delays in the transmission or delivery, or for non-delivery, of any message received for transmission at the repeatable-message rate beyond the sum of five thousand dollars, unless specially valued; nor in any case for delays arising from unavoidable interruption in the working of its lines.
2. In any event the Company shall not be liable for damages for mistakes or delays in the transmission or delivery, or for non-delivery, of any message, whether caused by the negligence of its servants, or by any other cause, when the sum of five thousand dollars, at which amount the sender of each message represents that the message is valued, unless a greater value is stated in writing by the sender before or at the time of transmission; and when such valuation shall exceed five thousand dollars.
3. The Company is hereby made the agent of the sender, without liability, to forward this message over the lines of any other company when necessary to reach its destination:
4. Except as otherwise indicated in connection with the listing of individual places in the filed tariffs of the Company, the amount paid for the transmission of a domestic telegram or an incoming cable or radio message covers its delivery within the following limits: In cities or towns of 5,000 or more inhabitants where the Company has an office, as shown by the filed tariffs of the Company, is not operated through the agency of a railroad company, within two miles of any open main or branch office of the Company; in cities or towns of 5,000 or more inhabitants where the Company's telegraph service is performed through the agency of a railroad company, within one mile of the telegraph office; in cities or towns of 5,000 or more inhabitants where the Company's telegraph service is performed through the agency of a telegraph office, within one mile of the telegraph office. Beyond the limits above specified the Company does not undertake to make delivery, but will endeavor to arrange for delivery as the agent of the sender, and the sender authorizes the collection of any additional charge from the addressee and agrees to pay such additional charge if it is not collected from the addressee. There will be no additional charge for letters made by telephone within the corporate limits of any city or town in which an office of the Company is located.

5. No responsibility attaches to this Company concerning messages until the same are accepted at one of its transmitting offices; and if a message is sent to such office by one of the Company's messengers, he acts for that purpose as the agent of the sender.

6. The Company will not be liable for damages or statutory penalties when the claim is not presented in writing to the Company, (a) within sixty days after the message is filed with the Company for transmission in the case of a message between points within the United States on the one hand and a point in Alaska, Canada, Labrador, Mexico, Newfoundland and St. Pierre and Miquelon Islands on the other hand, and (b) within ninety days after the message is filed with the Company for transmission in the case of a message between a point in the United States on the one hand and a point in the United States on the other hand, and (c) within thirty days after the message is filed with the Company for transmission in the case of a message between a point in the United States and a foreign or overseas point other than the points specified above in this paragraph; provided, however, that this condition shall not apply to claims for damages or overcharges within the purview of Section 415 of the Communications Act of 1934.

7. It is agreed that in any action by the Company to recover the tolls for any message or messages the prompt and correct transmission and delivery thereof shall be presumed, subject to rebuttal by competent evidence.

8: Special terms governing the transmission of messages according to their classes, as enumerated below, shall apply to messages in each of such respective classes in addition to all the foregoing terms.

9. No employee of the Company is authorized to vary the foregoing.

CLASSES OF SERVICE

DOMESTIC SERVICES

INTERNATIONAL SERVICES

FULL RATE TELEGRAM

A full rate expedited service.

DAY LETTER (DL)

A deferred service at lower than the full rate.

NIGHT LETTER (NL)

Accepted up to 2 A. M. for delivery not earlier than the following morning at rates substantially lower than the full rate telegram or day letter rates.

VICTORY LETTER TELEGRAM (VLT)

Overnight plain language messages to armed forces overseas. Minimum charge for 10 words applies.

SHIP RADIOGRAM

A service to and from ships at sea. Plain or secret language may be used. Min. 100 words. Charge for 5 words applies.

Svenskt New York

Diarienummer tre. Framför omedelbart till direktör Gadde, Hotell
Ambassadör, Park Avenue 345, följande meddelande från Swedberg,
Exportföreningen: Bland möjliga öststatsmottagare av kaffe ingår
enligt dagsuppgifter även Jugoslayien."

Cabinet

Utdrag.

Hur det än förhåller sig med frågornas formulering, kan man emellertid icke bortse ifrån, att i generalkonsulatets i New York rapportering lämnas sådana uppgifter om Langfelder, bl.a. ett korrekt signalement och andra detaljer (exempelvis Langfelders sjukdom), som tyder på att det icke är fråga om en personförväxling med Landwehr. Signalementet på Landwehr, som jag själv hastigt träffat, är ävenledes korrekt, och denne företedde icke några som helst tecken på att ha lidit av någon svår sjukdom, och nämnde heller icke någonting härom vid mitt samtal med honom.

Kan det förhålla sig så, att Cumish verkligen träffat Langfelder, och att han, som framgår av generalkonsulatets rapportering, i sitt upprörda tillstånd gjort sig skyldig till en sammanblandning av namn och personernas identitet samt misstagit sig på tidpunkter?

Benjamin Tyvärr är Cumish' tidsangivelser av lättförståeliga skäl icke exakta, och detta möjliggör en teori, att Cumish kan ha suttit i samma cell som Langfelder innan Voss och Dengg kom in i den aktuella cellen. Man får i detta sammanhang icke bortse ifrån att Cumish suttit i ett mycket stort antal celler i Vladimir. Det är därför av vikt att åter i lugn och ro föra ett samtal med Cumish samt att även höra Schluger, Moutner, Clauberg och möjligen Pörzgen, samt de eventuellt ytterligare personer, som Cumish vid ett förnyat samtal kan komma att erinra sig.

Stockholm den 19 december 1957

G.Lorentzon

Det är en utl 7
43
Höfsten

Utdrag.

Kitschmann uppgjör, att han under senare hälften av juli 1945 infördes i cell 105, i vilken då Langfelder och Krafft befann sig. Langfelder flyttades ut ur cellen vid månadsskiftet november/december 1945.

Kitschmann berättar om Langfelders vidare öden, att han hört någon omtala, att Langfelder även senare skulle ha befunnit sig i Lefortovskaja-fängelset. När detta skulle ha varit och vem som var sagesmannen kunde Kitschmann icke erinra sig.

Om Langfelder säger Kitschmann, att denne utförde med hjälp av tränålar, vilka han själv tillverkade, vackra sömnadsarbeten. I samband med förhöret den 27 eller 28 juli 1947 befann sig Kitschmann i en ensamcell i parterrevåningen i Lefortovskaja-fängelset. I samma rad låg ytterligare fem eller sex liknande celler. Då Kitschmann efter ett besök på toaletten passerade raden av celler, stod en av dörrarna öppna. Ingen befann sig i cellen, men på golvet stod ett par vackra tofflor, vilka mycket väl kunde vara sydda av Langfelder.

Sammanfattning av vad som är känt om Langfelders fängelsevistelse:

Lubljanskaja-fängelset	6.2.1945-	Tillsammans med Roedel
	18.3.1945	och Loyda
Lefortovskaja-fängelset	18-22.3.45	Ensam
	22.3.1945-	Tillsammans med (i kron.ordn.)
	nov./dec.45	Hille
		Huber/Hengstenberg
		Pelkonnen/Krafft
		Krafft/Kitschmann

Signalement å Langfelder:

född 1912-13
längd c:a 170 cm (kraftig)
hårfärg rödblond (tillbakakammat)
ögon blå (blågrå)
något böjd näsa

Pelkonen uppgjer, att Langfelder talade flytande tyska, bar glasögon med bågar och hade skägg. Huber bekräftar, att Langfelder lagt sig till med skägg.

Stockholm den 19 december 1957

G.Lorentzon

Strängt förtroligt.

P.M.

angående inhämtade upplysningar om Raoul Wallenberg -
speciellt i avsikt att söka klarlägga, huruvida han be-
funnit sig i fängelset i Vladimir.

1. I oktober 1956 uppsökte österrikiske medborgaren Otto Schöggel under ett tillfälligt uppehåll i Schweiz svenska konsulatet i Zürich. Han lämnade därvid upplysning om att han under fångenskap i Sovjetunionen i sjukhuset (corpus II) i Vladimir-fängelset under tiden slutet av april - 28 maj 1955 delat cell med en svensk diplomat, som han förmodade vara Raoul Wallenberg.
2. Med brev av den 30 januari 1957 översände Tyska Röda Korsets Suchdienst-avdelning i Berlin till svenska general-konsulatet där en skrivelse. I denna meddelades, att en från rysk fångenskap den 17 oktober 1956 återvänd tysk medborgare, Horst Theodor Mülle, i skrivelse, som kommit Röda Korset tillhanda den 30 januari 1957, uppgivit, att han under tiden februari - 21 september 1956 i Vladimir delat cell med en georgier vid namn Simon Gogiberidse. Denne hade därvid berättat för Mülle, att troligen under åren 1948-1953 Wallenberg skulle ha suttit isolerad i sjukhuset i Vladimir. Gogiberidse skulle vidare ha sagt till Mülle, att en politisk officer i Vladimir efter svenske statsministerns besök i Moskva vid ett förhör yttrat: "Den Wallenberg können sie lange suchen". Gogiberidse blev enligt Mülles uppgift frigiven den 21 september 1956 och lär bo i Tiflis.
3. Helt allmänt har tyske medborgaren Rudolf ten Hompel vid samtal den 3 december 1955 uppgivit, att han under åren 1948-1953 hört talas om att en svensk diplomat skulle hållas fången i Vladimir. Vem som lämnat denna uppgift, kunde ten

Hompel ej erinra sig.

4. Vid samtal den 9 december 1955 har tyske medborgaren Adolf Siegel uppgivit, att han i slutet av 1954, då han satt i cell 44 i corpus III i Vladimir erhållit ett meddelande, att tre schweiziska medborgare och en svensk skulle sitta isolerade i en cell i samma corpus. Meddelandet skulle ha varit inlagt i ett litet paket, som fäst i en tunn tråd nattetid firats ned från den ovanför liggande cellen nr 69, i vilken bl.a. den schweiziske journalisten Viktor de Latry och Graf Adelmann var insatta. Här om har de Latry förklarat, att han lämnat ifrågavarande meddelande, och att han med den ommärkta svensken avsett en man vid namn Karl-Moritz Leuvenhaupt. Företagen undersökning har visat, att det är okänt att en svensk med detta eller liknande namn är saknad. Man kan ej bortse ifrån, att den ifrågavarande personen kan vara av utländsk nationalitet, t.ex. av baltisk härkomst, men utgivit sig för att vara svensk.

5. Med anledning av de inkomna uppgifterna, som här ovan anförts i punkterna 1-4, beslöts, att en undersökning skulle företagas för att söka utröna om Wallenberg kunde hållas fången i Vladimir eller om han i övrigt varit sedd i rysk fångenskap efter 1947. Under april och maj 1957 utfrågades i denna sak ett fyrtiotal från Sovjetunionen återkomna tyska fångar. Samtalen har redovisats i P.M., varur utdrag (se bilaga 1) beträffande det för utredningen väsentliga medtagits.

Sammanfattningsvis kan konstateras, att något säkert spår på Wallenberg efter 1947 ej framkommit.

Rörande förhållandena i Vladimir-fängelset har ett flertal av de därifrån återkomna fångarna förklarat, att i sjukhuset (corpus II) i nämnda fängelse fanns celler, där fångar hölls strängt isolerade. Sålunda skulle där ha hållits fångar, som aldrig nämndes med namn utan endast med nummer. Ehuru cellerna i corpus II var inrättade för två fångar, förekom i stor utsträckning, att fångar där fick sitta ensamma under längre tider. Ett förhållande som ytterligare skärpte isoleringen synes ha varit, att de tyska fångarna (som vid den företagna undersökningen tillfrågats) vid många tillfällen fått sitta i celler, där grann- ./.

cellerna varit tomma eller belagda med ryska fångar. Beträffande Schöggel har entydigt uppgivits av alla, som lärt känna honom, att han hållits för att vara en tvivelaktig person, vars uttalanden man borde taga med all reservation. Han gjorde sig under fångenskapen känd för att kunna göra allt för att tillskansa sig förmåner.

Georgiern Gogiberidse synes däremot ha vunnit förtroende hos de tyska medfångar, som kommit att träffa samman med honom.

Ehuru intet konkret vid undersökningen framkommit, som tyder på att Wallenberg någonsin varit i Vladimir, har av ett flertal hemkomna fångar uttalats, att det i Vladimir - och där speciellt i corpus II i bottenvåningen och våningen där ovanför - vore möjligt att under längre tid isolera en fänge så strängt, att någon kännedom om hans existens ej behövde komma ut.

Angående belägenheten av olika corpus i Vladimir har Heinz-Helmut von Hinckeldey tidigare lämnat utkast till ./. den skiss, som här bifogas som bilaga 2. Vid den nu genomförda undersökningen har inhämtats uppgifter rörande cellindelningen i de särskilt aktuella våningsplanen i corpus II, ./. se bilaga 3. Uppgiftslämnarna har dock velat reservera sig för eventuella minnesfel. De tillgängliga uppgifterna, lämnade var för sig av hemkomna fångar, som ej fått taga del av varandras utsagor, styrker emellertid varandra och synes ge belägg för att de nedre våningarna i corpus II varit indelade, som den ovannämnda skissen visar.

./. Slutligen har en förteckning upprättats, bilaga 4, vilken innehåller preciserade uppgifter om var olika fångar hållits insatta i corpus II. Ytterligare uppgifter har vid undersökningen framkommit rörande fångar, som befunnit sig där. I dessa fall har emellertid ej kunnat angivas exakt i vilken cell vederbörande varit insatt.

Stockholm den 14 juni 1957.

Sammansättning över utsagor om Wallenberg och hans eventuella vistelse i Vladimír.
(inlämnat i Västnyland i april och maj 1957)

Nr	Uppgiftslämnarens namn och yrke	Tidpunkt och plats för iakttagelse	Utsaga	Anmärkning
1	Keitel, Ernst-Wilhelm f.d. major	Vladimír sommaren 1948- hösten 1955 Corpus II aug.-sept. 50; mars 1955; juni-sept. 55.	Har ej hört tala om någon svensk fånge. Läst om Wallenberg i pressen efter frigivningen men har inget minne av att Wallenbergs namn nämnts i Vladimír. Anser Schöggel vara tvivelaktig.	Tidigare hört 14.1.56.
2	Supprian, Karl Dr.	Vladimír 14.10.48- 10.10.55 Corpus II: aldrig	I Vladimír talades då och då om Wallenberg. Men Supprian vet intet som tyder på att W. varit fånge där. S. satt 1951-1953 i samma cell som Gogiberidse, som han betecknade som en "seriös" människa. S. hörde aldrig G. tala om att han suttit till sammans med Wallenberg. S. uttalat sig om att fångar hölls strängt isolerade i corpus II. Nämnade följande fångar som hållits isolerade där: Först Dolgorukov Alexi Petrovitsch Klementschnig Gogiberidse. Isoleringen "kolossal" - man kunde tala om politisk isolator.	Utsaga 2 i vitboken Tidigare hört 13.10.55 8.12.55
3	de Angelis, Maximilian f.d. general	Vladimír 1952 - 1955 Corpus II: aldrig	Kände ej till någon svensk fånge. Har efter frigivningen läst om en svensk (Wallenberg), som räkat i tysk fångenskap. Bevakningen i Vladimír mycket sträng; de olika cellerna hårt avgränsade från varandra. En fånge, som var nära att avlida, lämnades alltid ensam i en cell. A. har aldrig hört tala om att någon varit vitne till en medfånges död.	

1584

4	Biermann, Heinrich köpsman	Vladimir hösten 1948 Corpus II: aldrig	Ej hört tala om svensk fänge. Starke lär ha talat om en skandinav, men denne troligen norrmann (dock utrustad med svenskt pass), som tidigare varit fänge i Jofortovska-fängelset. Tysken Heuschle och österrikaren Jancyv satt flera år i corpus II i bottenvånningen i ensamceller. Anser att det i corpus II gick att isolera fångar i årtal, utan att någon uppgift härom behövde komma ut. Schöggel betraktades som en tvivelaktig person och cellspion.	Troligen avses Groscheim-Krisko (Thumson)
5	Hretthauer, Eduard Dipl.-Ing.	Vladimir sept. 48 - hösten 1955 Corpus II: cell 24 mars 1949 cell 28 mars-apr. 1949 cell 51 (därefter) cell 15 januari 1950 cell 30 maj 1950	Suttit i Jofortovska-fängelset sept. 1944-sept. 48. Därunder hört tala om att en svensk medborgare hölls fången där. Hört tala om Wallenberg hösten 1955 i Vladimir kort före sin frigivning. Kunde ej erinra sig vem som talat om W. eller vad som i detalj sagts om honom. Troligen har någon medfänge sagt, att någon tysk träffat eller haft förbindelse med W. tidigare i Jofortovska-fängelset. I Vladimir fanns "mystiska" celler i corpus II på ena långsidan i bottenvånningen, där fångar hölls utomordentligt strängt isolerade. Exempel på sådana fångar: Richter och Jancyv.	
6	Celsier, Curt f.d. överstelöjtnant	Vladimir: juni-aug. 52 nov. 52-aug. 54 aug.-10.10.55 Corpus II: aldrig	Möjligen 1953 hörde G., som satt i cell 42 eller 44 i corpus II, tala om att en svensk journalist och ytterligare en svensk skulle sitta fängslade i Vladimir. Cellnumret nämndes måhända, men detta har G. glömt. Även svenskarnas namn har G. glömt. Möjligen fick G. meddelandet av intilliggande cell, där bl.a. emiral Voss och ambassadrådet Starke satt. G. även hört tala om Wallenberg 1953. Någon av G:s medfångar hade troligen tidigare haft kontakt med W.	

7 von Oertzen, Dietrich Dr.	Vladimir: nov. 48 - okt. 55 Corpus II: 1949 1950	I Jefortovskaja-fängelset någon gång under åren 1945-1948 hörde v.o. talas om att Wallenberg skulle hållas fången där. Ej hört talas om någon svensk fånge i Vladimir. Hört talas om Schöggel, som en människa man ej all- tid får tro på. Värre cellkamrat med Gogiberidse, som ansågs vara en vederhäftig man.	
8 Richter, Gustav tjänsteman	Vladimir: 17.3.52 - okt. 1955 Corpus II: 17.3.52 - sommaren 52 sommaren 52 - sept. 55.	Läst i pressen att den fjälenske journalisten Trendefilo i april 1950 skulle ha träffat Wallen- berg i Lubjenskaja-fängelset, cell 172x) Dessutom läst upplagt i pressen om att Supprjan och de Mohr skulle ha haft knäckningsförbudelse med 4. efter 1947. x) I Vladimir hölls Richter och Kutschmann strängt isolerade i corpus II och kunde endast i liten utsträckning erhålla upplysningar om medfångar. Hörde aldrig talas om att Wallenberg eller någon annan svensk skulle vara fången i Vladimir. I corpus II var isoleringen så skärpt, att det mycket väl vore tänkbart, att under en följd av år hålla en fånge insatt utan risk för att den- nes existens blev känd.	Utsaga i i vittboken Tidigare hörd: 14.10.55 31.10.55 26.1.56 x) Samtidigt förväxling med Grosheim-krisko (Thomsen) xx) Troligen felolk- ning av vittboken.
9 Beckerle, Adolf-Heinz f.d. minister	Vladimir: april 52 - okt. 55 Corpus II: 1955	Hört talas om att Richter tidigare suttit i samma cell som Wallenberg. Upplysningen erhöles B. kort före sin frigivning från Vladimir. För övrigt ej hört något om svenskar i ryck fångenskap. Schöggel var en obehaglig person, som gått ryssar- nas ärenden. B. delat cell med S.	

10	Döring, Arnold	Vladimir: 1952-okt. 1955 Corpus II: cell 3 1952-apr. 1954	Tror sig minnas att Zechlin (avlidn) lämnat att knäckningsmeddelande i Jofortovska-fängelset 1946, att två eller tre svenska diplomater förts till fängelset. Aldrig hört något ytterligare om svenska fångar. Vladimir närmast en politisk isolator. Kriminella ryssar i cell 2 och cell 4 i corpus II, varför d. ej kunnat hålla knäckningsförbindelser från sin egen cell. I corpus II fanns fångar, som var så sjuka, att de ej kunde gå ut. Där fanns fångar, som ej nämndes vid namn utan endast med nummer. Jorenschuk hölls isolerad i corpus II. Han satt i ensamcell i 6 år. Schöggel mycket tvevelaktig.
11	ten Hompel, Rudolf köpman	Vladimir: aug. 48-okt. 55 Corpus II: aldrig	I Vladimir talades ofta om Wallenberg, enär det ansågs sensationellt och upprörande, att han, som varit knuten till en svensk beskickning, råkat i rysk fångenskap. De som talat om d. var närmast Rensinghoff, Narbut och Puschkarjov. ten H. kan numera ej bestämt säga, att han hört talas om att d. skulle ha befunnit sig i Vladimir. En del fångar hölls isolerade i corpus II. Schöggel en synnerligen oöförlitlig person, som fört sig känd som cellsjön, vilken kunde göra allt för att tillskansa sig förmåner.

Utsaga 15 i vitboken.
Tidigare hört 3.12.55

12 och 13	Niets, Harald studierande	Vladimir: 26.7.52-okt.55 Corpus II: aldrig	Kozimov har berättat för N. att han under sin första tid i rysk fångenskap i ett fängelse i Leningrad träffat eller suttit vägg i vägg med en svensk, som bott i Herval, där han varit representant för en svensk bilfirma. N. hörde aldrig talas om att någon svensk skulle hållas fången i Vladimir. Isoleringsceller fanns i corpus II. Som strängt isolerade fångar kände N. Döring, Krumrey och Schandl.
14	Streckor, Hermann tjänsteman	Vladimir: 1949-okt.55 Corpus II: under några kortare, ej närmare preciserade perioder.	Troligen Richter har i Lubljanska-fängelset någon gång under åren 1946-1949 talat om att han suttit tillsammans med Wallenberg. Ej hört talas om Wallenberg senare. I Vladimir hölls många diplomater fångna, varför det ur denna synpunkt icke vore omöjligt, att en man som W. skulle ha kunnat bli förlagd dit. Fångar insatta i corpus II: Sperlich och Bessonoff.
15	Haltze, Rudolf f.d. överste	Vladimir: 21.10.47- hösten 1955 Corpus II: aldrig	I Vladimir av sin cellkamrat von Hinckeldey fått höra, att Wallenberg skulle ha hållits fången i Moskva. P. har ej hört något ytterligare om W. Det fanns goda möjligheter att isolera fångar i sjukhuset i Vladimir. När på strängt isolerade fångar: Jansey, Kraft och Stenel. P. har hört talas om Gorbordise som en förtäfflig person. Om Schöggel har P. hört, att han hade dåligt rykte och betecknades som "bandit".

16	Beyer, Ernst arkitekt	Vladimir: 1950-13.6.53 Corpus II: 6 eller 7 gång- er vid ej närmare precise- rade tillfällen.	Ej hört tala om någon svensk fånge. Strängt isolerade fångar i Vladimir var i all- mänhet insatta i corpus II. B. visste, att en rys vid namn Cherdaka suttit isolerad där.	
17	Krumrey, Theodor f.d. regeringsöver- inspektör	Vladimir: 2.5.52-6.10.55 Corpus II: 2.5.52-apr.54 i cellerna 13 och 27	Ej hört tala om någon svensk fånge. Hölls strängt isolerad i corpus II, så gott som utan förbindelser med granncellerna. Visste ej förhållanden efter förflyttningen från corpus II, att också ett sjukhus var förlagt dit. Andra isolerade fångar i corpus II: (Schandl, Hansinger och Lorenzok.	
18	Divisch, Hanns banktjänstemän	Vladimir: hösten 1948- okt. 1955 Corpus II: 1949 under 4 veckor i cell 35.	Under vistelsen i Vladimir hört tala om att Wallenberg skulle ha varit fånge i ett Moskva- fängelse. Visste ej mer om honom. Kände till ett s.k. karantänsceller fanns i corpus II i bottenvåningen, där fångar under längre tid kunde hållas strängt isolerade. Strängt isolerad fånge: Stahel. I delat cell med Schöggel i 9-10 månader under 1952-53. Betecknar honom som förbrytare, vars utslag man måste ta med yttersta försiktighet.	
19	Steinborn, Willy f.d. löjtnant	Vladimir: aldrig Suchanovko: 22.7.45- febr. 1946	Aldrig hört tala om någon svensk fånge. Trodde sig eventuellt ha hört tala om lång- fångar i Poima någon gång under tiden febr.- sept. 1955. Per länge kan möjligen lämna ytter- ligare upplysningar.	X Belgier

20	Schildknecht, Friedrich (f.d.överste) försäkringsstjänsteman	Vladimir: sommaren 1952- okt.1955 Corpus II: sommaren 1952 8 veckor ensam i cell 5(7) aug.-sept.1955 4 veckor i sjukcell 36	Ej bestämt känt till att Wallenberg varit rysk fånge, förrän han efter frigivningen läst därom i tyska tidningar. I Lubljanska ja-fängelset hörde S.någon gång 1950-52 talas om att en svensk skulle ha hållits fängslad där. Sagesamman kan möjligen ha varit någon av Pörtzgen, Landwehr von Pragenau, ten Hompe, Kleist, Siegfried Müller eller Geiseler. Uppgiften synnerligen diffusa. S. som var fullt frisk hölls strängt isolerad i Corpus II. Endast ryssar i granncellerna. Strängt isolerade fångar i corpus II: Radillo, Plekenbrok och Tomaschewski. Radillo lär ha varit isolerad där sedan 1943 och nämndes endast med nummer.	
21	Starke, Gotthold legationsråd i.ki.	Vladimir: 5.11.47 - 19.6.53 och 16.2.54 - 22.7.55 Corpus II: troligen åtta gångar vid ej närmare preciserade tillfällen.	av Grossheim-Krisko (Tomsen) i Tappan (1953) hört talas om att denne delat cell med Wallenbergs chaufrör troligen i ett Moskva-fängelse, vilket S. senare omtalat bl.a. för Voss. Strängt isolerade fångar fanns i corpus II (där även sjukhuset var beläget). Nämner på sådana fångar: Grossheim-Krisko och Reuschle. S. ansåg det vara litet sannolikt att någon svensk varit insatt i Vladimir utan att han fått veta något därom. Trots detta ansåg han det ej omöjligt att en fånge under lång tid kunde hållas strängt isolerad i corpus II utan att detta blev känt.	Utsaga 17 i vittboken. hörd:
22	Sperlich, Fritz bilreparatör	Vladimir: dec.46-maj 53. Corpus II: en månad i början av 1949 och c:a 14 dagar sommaren 1950.	S. hörde vid ett tillfälle 1951 - troligen av en ryss - talas om att en svensk då skulle finnas i Vladimir. Japansen Komura och esten Sorbus, som då fanns i samma cell som Sperlich, torde även ha fått reda på upplysningen.	

23	de Iatry, Victor journalist	Vladimir: jan.1950 - 26.9.51 och 6.11.52-sept.55 Corpus II: cell 45, jan.-mars/apr.53 och okänt cellnr. apr.- aug.1955	Uppger att han från den 20 sept.51 i Lublinskaja-fängelset varit tillsammans med en man vid namn Leuvenhaupt, som uppgett sig vara svensk. Även hr. Steizer skulle ha träffat Leuvenhaupt. Sedan de Iatry i febr.52 överförts till Butyrskaja-fängelset protesterade han vid ett tillfälle mot att ha blivit misshandlad vid förhör. Till svar hade han då fått: "Det är ej så farligt. Vad säger ni då i stället om att vi har ett svenskt sändebud som fänge?" Först i Vladimir fick de Iatry reda på att Wallenberg hållits fången i Iefortovskaja-fängelset, vilket någon tysk diplomat uttalat. Därvid hade även Iangfeldt nämnts. Jancsy och Döring hade under längre tid hållits isolerade i corpus II. Jancsy skulle åren 1945-1951 suttit i Iefortovskaja-fängelset som "Recht-und Nobelgefängene (NN)" och därvid alltid tilltalats med enbart nummer. Jancsy skulle 1954, då han kom till cell 76 i corpus III i Vladimir ha berättat bl.a. för de Iatry, att han haft knackningsförbindelse med Wallenberg till 1951. Schöggel usol medfänge, som de Iatry betecknade som otillräckligt psykopat.	tidigare hört: 14.12.55 x) Någon svensk med detta namn saknas ej såvitt undersökning visat.
24	von Hülse, Wolf f.d. överste	Vladimir: aldrig	De flesta tillfångagagna diplomaterna blev dömda för spioneri till fängelse, och kom då för det mesta till Vladimir, medan ett mindre antal insattes i Alexandrovsk.	
25	Reuschle, Walter	Vladimir Corpus II: först 2 mån. ensam, sedan tillsammans med Lorenczuk fram till 1955.	Aldrig hört talas om någon svensk fänge. Ständigt i ensamceller sedan andra världskrigets slut. Först i Vladimir fick han träffa andra fångar. Ej intresserat sig så mycket för fångar i granncellerna. En bidragande orsak härtili är att R:s hörsel är något nedsett.	

26	Jordan, Rudolf chaufför	Vladimir: febr.52-okt.55 Corpus II: några veckor i ensamcell i samband med sjukdom.	Aldrig hört talas om någon skandinavisk fånge. Mins numera ej detaljer från fångenskapen.	
27	Kosch, Karl arkitekt	Vladimir: maj 52-okt.55 Corpus II: maj 52 - slutet av 53.	"Svensk besiktningspersonal" skulle 1945 - 1946 ha vistats i en karantän i Krasnogorsk. Weinert, Jency och makarna Clodius skulle ha vistats i Krasnogorsk samtidigt. K. fick sitta i ensamcell i bottenvånningen i corpus II maj 1952 - slutet av 1953 utan förbindelse med granncellerna. Möjligen har Rensinghoff kort före frigiv- ningen berättat om Wallenberg för K.	
28	Lange, Peer fil.stud.	Vladimir: aldrig	Träffat Felix Italiener i Vorkuta, senast 9-10 hösten 1954, vilken senare var insatt i Bucho- besvodoje. Aldrig hört talas om Langfelder eller Wallen- berg. Kunde ej bekräfta Steinborns (19) uppgifter.	
29	Voss, Hans Erich, f.d.vicemiral	Vladimir: sommaren 52- 23.12.54	Hört talas om Langfelder av Kittschmann efter frigivningen. Delat cell med Cumish men bestriider att även Langfelder fanns i cellen. Cumish gjorde ett oangenämt intryck. C.visste dock mycket om sina medfångar.	Uppteckning 18 i vit- boken. (ch.fr.Köln 16.3.55)
30	Lorenzow, Anton ekon.stud.	Vladimir: 1952-11.10.55 Corpus II: 1952-apr.54	Hörde aldrig talas om någon svensk fånge i rysk fångenskap. Fremhöll dock att han visste ytterst littet om medfångar p.g.a. att han själv hållits strängt isolerad. Satt i ensamceller i Moskva och i Vladimir 1944-52. I allmänhet satt ryssar i granncellerna.	

31	Schmidt, Hans	Vladimir: febr. 51-juni 53 Corpus II: aldrig	Under vistelsen i Vladimir hörde S. talas om att två svenskar skulle hållas fångna där. Sagesmen- nen möjligen en rysk eller en japan. Vet intet mer konkret om "svenskarerna". Trodde att Ludvig Hunoldt, Walter Schmid och Alfred Wein skulle kunna lämna ytterligare upplysningar.	
32	Müller, Siegfried Dr.	Vladimir: 1951-okt. 55	Har helt allmänt hört talas om att Wallenberg skulle ha varit fången i Moskva. I Vladimir kunde fångar hållas strängt isolerade i corpus II. Exempel på sådana fångar: Bastamov och Lorenczuk.	
32	Müller, Walburg fru	Vladimir: aldrig	I läger Brack invid Irkutsk hörde hon någon gång under åren 1951-53 talas om att tre svenskar - två män och en kvinna - skulle finnas där i sjukbarack 49. Den ene av männen skulle vara i 60-årsåldern, medan den andre var yngre. Uppgiften hade troligen lämnats av en ryska. Fru Zinser kan möjligen lämna ytterligare upplysningar. Då fru K. 1954 överförts till Falschet, hörde hon någon gång under månaderna juni - juli 1954 talas om att dit anlänt en transport med ester, litaver, norrmän och svenskar. Uppgiften skulle ha lämnats av en östtysk kvinna, som var fånge där.	
33	Lendwehr von Pragenau, Kurt	Vladimir: 4.11.48-okt. 55 Corpus II: 24.12.48- 15.2.49 och apr.-mitten av maj 54.	Åren 1944-48 insatt i lefortovska-fängelset. Er- for därvid genom klockningsförbindelse med Thiede, att denne kände till att Wallenberg och langfjelder hölls fångna. Såvitt L.V.P. kunde erinra sig, skulle K. och W. vid en relativt tidig tidpunkt ha delat cell. Från samtal med Huber tror sig L.V.P. komma ihåg, att även denne delat cell med Wallenberg. L.V.P. ansåg Gurnish vara en "terrible boy" - närmast analfabet, vars uttalanden borde tagas med reser- vation.	Frålgare hörd: 14.10.55 Jfr Thiedes utsä- gor. Han har aldrig delat cell med Wallenberg. Jfr Hubers utsä- gor. Han delade aldrig cell med Wallen- berg, däremot med langfjelder.

34	Schmid, Walter	Vladimir Corpus II: aldrig	Har aldrig hört talas om att någon svensk hållits fången i Vladimir. Kan ej bekräfta Hans Schmidts uppgift om svenskar i detta fängelse.	Tidigare hört? 12.5.55
35	Hain, Alfred tillskärare	Vladimir: 26.5.47- juni 1953 Corpus II: aldrig	Har aldrig hört talas om att någon svensk skulle finnas bland fångarna i Vladimir. Har ett svagt minne av att ha hört talas om namnen Wallenberg och Langfelder men kan ej klargöra, om han hört talas där om under fångenskapen eller efter frigivningen. Träffade ungerske medborgaren Filler i corpus III i Vladimir. Kunde ej bekräfta Hans Schmidts uppgift om svenskar i detta fängelse.	

Strängt förtroligt.

Kända preciserade uppgifter rörande beläggningen i
Vladimir, Corpus II.

(inhämtat i Västtyskland april-maj 1957)

Bottenvåningen: Cell 1

Cell 2 Kriminella ryssar, utbytta ungefär varannan
månad, 1952 - april 1954 (Döring)

Cell 3 Döring 1952 - april 1954

Cell 4 Ryssar, 8 veckor sommaren 1952 (Schildknecht)
Kriminella ryssar, utbytta ungefär varannan
månad, 1952 - april 1954 (Döring)

Cell 5 Schildknecht 8 veckor sommaren 1952

Cell 6 Ryssar 8 veckor sommaren 1952 (Schildknecht)

Cell 7 Lorenczuk 1952

Cell 8

Cell 9 Ilo Winkler april-maj 1955 (Richter)
Margarethe Hermann " " 1955 (Richter)

Cell 10 Richter 17 mars-sommaren 1950 och sommaren
1954-sept.1955.
Kitschmann samma tider (Richter)

Cell 11 Huber (Richter)

Cell 12

Cell 13 Krumrey maj-20 okt.1952 (*Krumrey i (III) - 54*)
Japaner sommaren 1954 (Richter)

Cell 14 Richter sommaren 1954
Kitschmann sommaren 1954 (Richter)

Cell 15 Bretthauer januari 1950
Khsberg början januari 1950 (Bretthauer)
Starke slutet januari 1950 (Bretthauer)
En ryss (sinnessjuk) sommaren 1954 (Richter)

Cell 16 *franziska*

Cell 17 *Schmidt (efter 5.11.54 - 14.9.55)*
Krumrey

1 trappa upp:

Cell 18

Cell 19

Cell 20

Cell 21 Lorenczuk något tillfälle 1952-apr. 54 (Döring)

Cell 22

Cell 23

Cell 24 Bretthauer mars 1949

Cell 25

Cell 26

Cell 27 ^{W7} Krumrey 20 okt. 1952 - obekant tid
Schandl (Krumrey)

Cell 28 Bretthauer slutet av mars-april 1949

Cell 29 Franz Haumer sommaren 1954 (Richter)
von Gregory " " (")

Cell 30 Bretthauer maj 1950
En italiensk judepräst (Krumrey)

Cell 31

Cell 32

Cell 33

Cell 34

Cell 35 Divisch 4 veckor under 1949
En gammal ukrainare i slutet av nämnda
period (Divisch)

Cell 36 Schildknecht 4 veckor aug.-sept. 1955
Tomaschewski -" (Schild-
knecht)

Cell 37

Cell 38

2 trappor upp: Cell 39

Cell 40

Cell 41

Cell 42

Cell 43

Cell 44

Cell 45 de Latry januari-mars/apr.1953

Cell 46

Cell 47

Cell 48

Cell 49

Cell 50

Cell 51 Bretthauer april-möjligen maj 1949

Cell 52

Cell 53

Cell 54

11 Dec. 1957

R. Wallenberg:

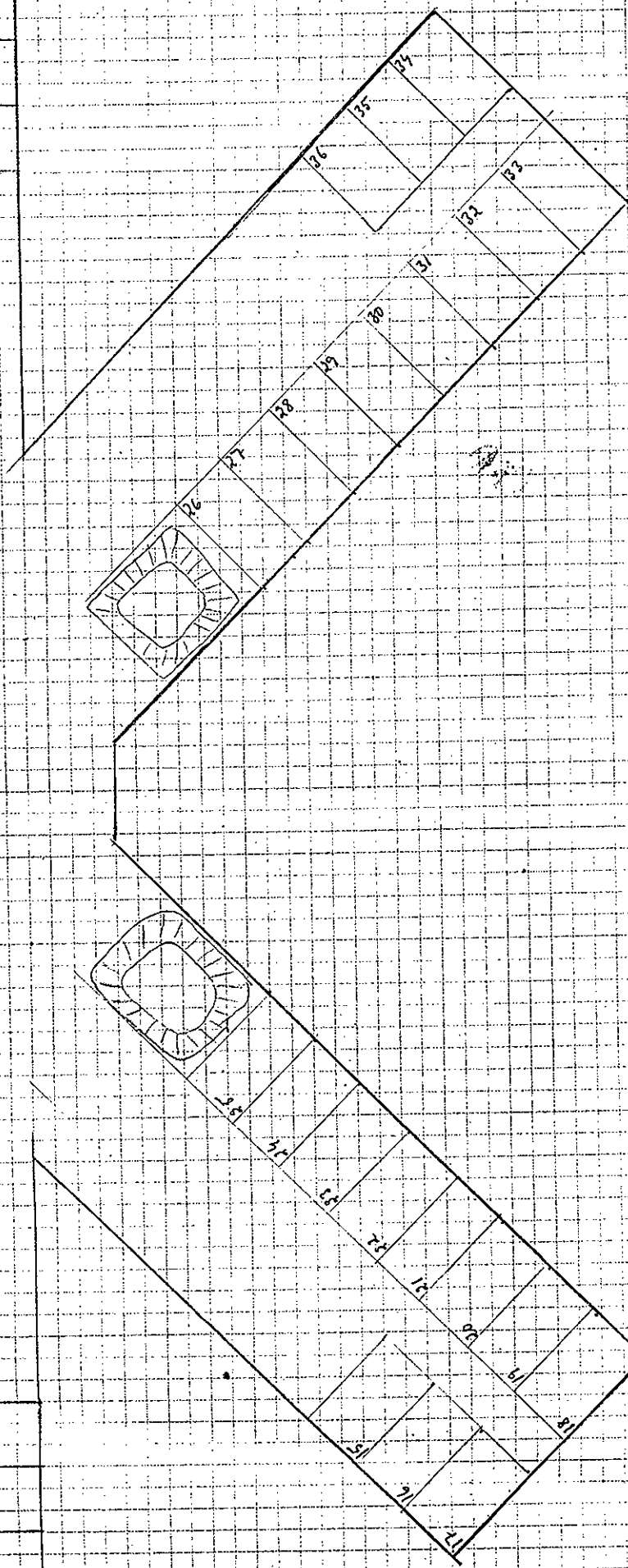
Withet Charles W. Schauf

Islands.

RECEIVED
enligt 3 & 4 och 1900 lagen
den.....
Generalpostchefen i New York

Лефортовская

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
Youth										Older AC																				

ang. van der Waals och Schandl

Holländske medborgaren löjtnant Hendrik van der Waals rymde 1943-44 från ett tyskt läger i sydöstra Polen och tog sig fram till Budapest, där han gick under jorden. Tillsammans med en dr. Karl Schandl tog han sig vid jultiden 1944 över till ryssarna, där han i början behandlades välvilligt men sedan beskylldes för spioneri och skickades till Moskva (2.1.45). Van der Waals hölls där fängslad i Lubljanskaja- och Lefortovskaja-fängelserna. Från sommaren 1945 gjorde holländska utrikesministeriet och ambassaden flera framställningar om att han skulle hemsändas. Svaret blev alltid, att W:s förekomst var okänd för de ryska myndigheterna. Vid förnyad förfrågan i juli 1956 svarades att man fastställt W:s identitet samt att han avlidit i augusti 1948 och kremerats. (handbrev från Haag 7.3.57, huvudkällor von Stritzky o. T. Krumrey)

Posh påstår att han under kriget i Budapest deltog i en illegal räddningsaktion för judar, som leddes av en holländare vid namn van de Wals. Denne var utsänd till Ungern av den fria holländska underrättelsetjänsten. Gruppen skulle även haft starka anknytningar till katolska kyrkan. Van de Wals hade också tagits av ryssarna, och Posh sökte även efter vittnen till hans fångenskap. Posh påstår sig i Lubljanskaja-fängelset år 1953 ha förhört intensivt om sitt illegala arbete hos van de Wals. Därunder hade han vid ett tillfälle frågats om han kände till Wallenberg. Posh påstår att Gogiberidse kände till de Wals.

Török berättar att fransmannen Lucien Goizé sagt sig i Budapest mot krigets slut ha sammanträffat med Wallenberg och med en holländsk diplomat, som också arbetat för judarna, vars namn börjat på W.

Theodor Krumrey (hörd den 12 maj 1957) uppger, att Dr.

Karl Schandl skildes från van der Waals i Lefortovskaja-fängelset på våren 1946. På hösten 1952 delade Krumrey cell med Schandl i Vladimir, Corpus II, cell 27. Schandl är frigiven, har flytt västerut och är numera bosatt under adress: Dr. Charles W. Schandl, c/o Professor A. Bonkald, 7, Fairfield Road, Toronto, Canada.

Enligt handbrevet den 20.10.56 från Budapest har en källa uppgivit, att Wallenberg, tillsammans med chauffören Otto Schandl, tillfångatogs och förts till Moskva. I december 1952 skulle Wallenberg varit i Krasni Press, fullt frisk. Schandl numera frigiven och bosatt i Ungern enligt samma källa. (I.S.)

Stockholm den 19 december 1957.

1937
G. Lorentzon

ALL INFORMATION CONTAINED HEREIN IS UNCLASSIFIED
DATE 01-11-2011 BY 60322 UCBAW

Handwritten: ~~SECRET~~

[Handwritten signatures and stamps are visible over the typed text.]

1. The following information was obtained from the files of the Federal Bureau of Investigation, Bureau of Criminal Investigation, New York City, New York, on the subject of the above captioned case:

Stellen sollte auch eine
 haben von den für holländische unterrichtsstellen.
 Holländer und kann von den

Naach söhnte Even efter vittnen still hantvängande. I de
 tyngsten. Van de Tals hantvängande vittnen. I de tyngsten, som
 Gruppen skulle Even hantvängande. I de tyngsten, som

...the ...

berg. Each patient's condition was observed and recorded. The results of the study are presented in Table 1. The results of the study are presented in Table 1.

1968-1969

1. Derzeit mit Krigers eine in Zusammenhang mit der
Dang sich in ein politisches diplomatisches, von einem anderen

[illegible]

ALL INFORMATION CONTAINED HEREIN IS UNCLASSIFIED

P 20 7

Häls den 7 mars 1957.

Strängt förtroligt.

Broder,

I sovjetregeringens memorandum, överlämnat av Gromyko till Sohlman den 6 februari i år, heter det som bekant att av det i memorandum citerade dokumentet - en handskriven rapport från en vice A.L. Smoltsov till minister Abakumov - "den slutsatsen bör dragas att Wallenberg avled i juli 1947."

Då det har syns mig kunna vara av intresse för departementet att erfara vad man i det nederländska utrikesministeriet har för erfarenheter i analoga sammanhang har jag haft ett längre samtal med den tjänsteman i ministeriet som alltsedan sommaren 1945 haft att handlägga ärenden om till Sovjetunionen bortförda och där fängslade holländska medborgare. Följande uppgifter må förtjäna att antecknas.

Sammanlagt har man i utrikesministeriets kartotek namnuppgifter på omkring 1700 medborgare som vid krigsslutet och även senare i skiftande sammanhang förts till Sovjetunionen. Större delen av dessa - omkring 1400 personer - återkom redan under år 1945 eller strax efteråt till Nederländerna eller till andra länder i Västeuropa (huvudsakligen Västtyskland). I samma veva återvände från Sovjetunionen ytterligare något tusental personer som av ryssarna förts till Sovjetunionen men om vars bortförande man icke hunnit få någon kunnedom förrän de redan frivilligt och återkommit västerut. De figurerar alltså inte i kartoteket.

Utrikesrådet Åström
Stockholm.

7.3.57 3D-S/1

Omkring 300 holländare kvarhålls däremot under flera år i sovjetiska fängelser och tvångsarbetsläger. Somliga av dessa hade man på ett tidigt stadium fått kännedom om, andra fördes upp på listorna först långt fram i tiden allteftersom vittnesutsagor av återvända, späningsåtgärder väster om järnridån eller, i sällsynta fall, framsläppta meddelanden från personerna själva gav vid handen att de befann sig i sovjetisk fångenskap.

Av dessa något över 300 holländare har till dags dato omkring 250 frigivits och, med undantag för några som föredragit att stanna i Tyskland, återkommit till Holland. För omkring 50 personer har sovjetregeringen, ofta först efter otaliga förfrågningar, lämnat den uppgiften att de vid viss tidpunkt avlidit. Ett ringa antal öppklarade fall återstår - 4 å 5 - där man på holländsk sida emellertid på basen av tillgängliga uppgifter är böjd att antaga att vederbörande inte längre är i livet. Det är egentligen endast ett fall kvar där man ännu hyser ett svagt hopp.

För samtliga personer som av ryssarna förklarats avlidna har ett ^{ryska} dokument av ett och samma slag utfärdats - det s.k. gröna formuläret som i korthet innehåller att enligt milisens register den och den personen avled då och då och av den och den dödsorsaken (praktiskt taget alltid någon sjukdom). Dokumentet är alltid undertecknat av någon tjänsteman vid milisen. Någon uppgift om var vederbörande avlidit, var han (eller hon) är begravnen, om anledningen till att vederbörande har förts till Sovjetunionen, om föregivna brott eller straff etc. har aldrig någon som helst uppgift lämnats. Alla försök att få ytterligare upplysningar på sådana punkter har varit resultatlösa.

x x x

Min sagesman gick igenom ett fall som belyser de holländska erfarenheterna och som för oss har sitt intresse på grund av vissa likheter med Wallenberg-fallet.

Från ett tyskt läger i sydöstra Polen - Stanislaw - för allierade officersfångar lyckades under vintern

1943-44 ett tiotal holländska officerare i skilda repriser rykna och ta sig fram till Budapest. De gick där under jorden och klarade sig undan tyska efterspaningar tack vare hjälp från enskilda ungrare och antagligen en viss tolerans hos de ungerska myndigheterna så länge Horthy satt vid makten. Gruppen höll ihop och med ett undantag påträffades de alla av ryssarna vid Budapests fall i januari-februari 1945. Liksom andra påträffade förrymda allierade fångar bemöttes de med utomordentlig misstro, fördes så småningom till fångläger först i Rumänien och sedan i Ukraina men tilläts slutligen att i september 1945 över Odessa återvända till hemlandet.

En i skaran, en ung löjtnant Hendrik van der Waals (född 1920), hade emellertid inte haft tålamod att med de andra kamraterna avvakta de ryska truppernas inträngande i Budapest. Tillsammans med en ungrare, en dr Karl Schandl, som varit verksam i mot tyskarna och pilkorsarna riktad underjordisk verksamhet, beslöt van der Waals att vid jultiden 1944 ta sig igenom de tyska linjerna öster om Budapest och till ryssarna överlämna kungskärmateriel om läget i Budapest som han trodde skulle vara för dem värdefullt. Enligt vad man nu vet kom han och Schandl lyckligen igenom till ryska förband. De behandlades i början välvilligt men blev sedan plöteligt beskyllda för att vara tyska spioner, fängslades och skickades per flyg till Moskva, dit de anlände den 2 januari 1945.

Van der Waals hölls där fängslad i Lublianka och Lefortovskaja, huvudsakligen i distnärda fängelse. Enligt nu tillgängliga vittnesutsagor gjorde han alltifrån början onösa ansträngningar att få kontakt med holländska beskickningen, givetvis utan resultat. På sensommaren 1946 skall han ha försökt begå självmord genom att kasta sig ned genom ett trapphus (någon en hisstrumma) men kom undan utan större skador. Den 11 augusti 1948 har han avlidit; min sagesman erinrade sig inte den i det ryska formuläret angivna sjukdomen.

Alltifrån sommaren 1945 hade holländska utrikesministeriet och ambassaden gjort framställning efter framställning om att löjtnant van der Waals måtte frigivas och hemsändas: det alltså upprepade svaret var att noggranna undersökningar verkställts men att van der Waals före för de ryska myndigheterna okänd.

Först i juli 1956 hade vid en förnyad förfrågan från ambassaden det ryska utrikesministeriet meddelat att man nu lyckats fastställa van der Waals identitet; det tillades emellertid, under hänvisning till bifogat utdrag ur milisens register att han avlidit - som ovan nämndes den 11 augusti 1946. En anhållan från ambassaden att få reda på den holländske officerens grav bemöttes med konstaterande att kroppen kremerats - vilket synbarligen ansågs angiva att det inte fanns någon grav. - På föräldrarnas önskan har holländska regeringen sedermera utverkat sovjetregeringens tillstånd att på den begravningsplats där van der Waals kvarlevor kan ha jordats uppressa en liten gravsten. Ännu har emellertid detta inte kunnat förverkligas.

De ryska myndigheterna har alltså i detta fall i över 11 år hemlighållit alla uppgifter om den holländske officeren för att till sist med en enkel hänvisning till milisregistret konstatera att han avlidit i Sovjetunionen 8 år tidigare. Intet annat har från sovjetisk sida meddelats; allt vad de holländska myndigheterna i övrigt känner till om van der Waals' öden härrör från vad återkomna medfångar har haft att förhålla.

Huvudsakligen är följande två personer, vilka båda efter återkomsten ur rysk fångenskap spontant lämnat skriftliga redogörelser för vad de visste om den unge holländaren:

1. Arnold von Stritzky
Neubougstrasse 2
Stade an der Elbe;
2. Theodor Krumrey
Eosanderstrasse 23
Berlin-Charlottenburg.

Den förstnämnde, som hade förstahandsuppgifter att anföra, hade själv befunnit sig i Lefortovskaja större delen av 1946. Han återkom till Västtyskland i oktober 1955.

Den andre, som blivit fri i april 1956, hade återgivit vad han hört av den ovannämnde ungraren dr Schandl som definitivt skilts från van der Waals i Lefortovskaja först på våren 1946. Schandl hade häromåret fått återvända

till Ungern och skall enligt min sagesman i ministeriet sedan ha flytt västerut, efter upprорот i Ungern i höstas. Han lär nu vistas i England.

Jag har velat nämna dessa personer för den händelse ni alltjämt har intresse och behov av att utfråga ytterligare eventuella vittnen i Wallenberg-affären. Von Stritzky och Schandl har ju båda suttit avsevärd tid i Lefortovskaja samtidigt med Wallenberg och kan kanske ytterligare komplettera era kunskaper. Kanske har Schandl, med sin bakgrund i ungersk antinazistisk motståndsrörelse, haft särskild anledning att både i Lefortovskaja och under sin senare fängelsetid i Sovjet reagera inför uppgifter om Wallenberg och lägga dem på minnet.

Jag förmodar att ambassaden i London genom brittiska myndigheter kan etablera kontakt med Schandl om så befinnes önskvärt.

Din tillgivne

Sven Dahlgren

Sollmann

Für besten sportlich an
dermalstien

Tornio

Avskrift av strängt förtroligt handbrev från chargé d'affaires Rynell till utrikesrådet Åström, dagtecknat Budapest den 20 oktober 1956.

En dam, som Anger känner från sin tid här, har uppsökt mig för att utföra att lämna upplysningar i fallet Wallenberg. Enligt vad Anger tidigare sagt mig, kan hon betraktas som personligen pålitlig. I vad mån hennes upplysningar må äga tillförlitlighet och värde, undandraget sig numera mitt bedömande. En del av dem förefaller falla mig bekanta från den tid, då ärendet tillhörde min föregående dragnings, andra ha färskt datum. De uppgivas närmast härröra från en förutvarande redaktör, som nu ingår i deklasserade nattvakters krets. Upplysningarna innehålla följande. Det sovjetiska kommandot i Budapest lät ledsaga Wallenberg i hans egen bil till Leanyfalu. Där inkvarterades han över natten i en källare. Man lovade honom påföljande morgon ledsaga honom till Debreczen, där det sovjetiska högkvarteret var förlagt. Tillsammans med Wallenberg var hans chaufför Otto Schandl. När man på morgonen släppte ut dem ur källaren, fingo de se, att bilen saknade hjul och även i övrigt demonterats. Man sade dem, att det skulle vara för farofyllt att åka i privatbil, och tog dem i en militärbil till Szolnok. Därefter fördes de, alldeles utplundrade - de fingo icke ens behållare skor eller klocka - till Bukarest samt vidare till Konstanza och Moskva. Där hölls de i flera fängelser efter varandra. I december 1952 var Wallenberg i Krasni Press och fördes samma månad till okänd ort. Han var då ännu frisk. Under de sista åren hade han och Wallenberg icke följts åt. Schandl bor i Ungern, på landet. Hans själskrafter äro något nedsatta.

En rumänsk officer, som för tre månader sedan återkom till sitt land från Sovjetunionen, har genom en ungersk kamrat framfört att enligt vad han visste, Wallenberg befinner sig i ett deporta-

*1 utskick
Rynell 21
Rynell*

*S. var
22
23
Rynell
med 3 utskick
när han färdig*

tionsläger i Ural, där också lärare m.fl. från universitetet i Dorpat hållas fängslade. Bland fångarna hade vidare varit d:r Eychfuss-Attward, under åren 1944-45 läkare i judiska flyktingläger i Danmark och Sverige. Han hade uppträtt mycket rakryggat och föredömligt men dukat under för umbärandena och dött i fångenskapen. I lägret fanns också en man Markon, som enligt uppgift var svenskmedborgare. Han befann sig ännu 1954 i livet och vid god hälsa.

Min besökare drog under hänvisning till den rumänske officerens uppgift den slutsatsen, att Wallenberg måste ha levt ännu för omkring fyra månader sedan. Hon och hennes familj hade känt Wallenberg från en vistelse i Stockholm och åter träffat honom i Budapest. Bekantskapen tycks icke ha varit ytlig.

Jag har anledning tro, att besökaren återkommer till mig någon måndag, och skulle vara tacksam få de upplysningar och anvisningar, som Du må finna lämpliga som rättesnören för mitt fortsatta förhållande i saken. Vid det första sammanträffandet var jag angelägen att icke verka för okunnig eller frågvis - detta av försiktighets-skäl med tanke på de om den svenska kunskapsgraden kanske ovissa ryssarna - men strödde in i samtalet ett par frågor om chaufförens vistelseort och om den ungerske förmedlaren av den rumänske officerens budskap.

Strängst förtroligt.

P.M.
ang. samtal å generalkonsulatet den 11 december 1957 med tyske
medborgaren Hermann Platz, född den 30 maj 1916, bosatt i Ber-
lin, Schlesische Strasse 31.

Platz uppgav att han under andra världskriget var sys-
selsatt i Berlin som elektrotekniker, hade ett eget företag
i branschen och jämväl var anställd hos tyska flygvapnet som
kontrollant av viss elektroteknisk materiel som levererades i
Berlin. 1946 blev han ombedd av ryska vederbörande att ar-
beta med istandsättningen av de elektriska installationerna i
den s.k. spärzonen vid Karlshorst, där ryska högkvarteret och
ryska officersbostäderna fanns. 8 december 1947 häktades Platz
av ryssarna, tillbringade 3 å 4 månader i ett fängelse i
Hohenschönhausen, en månad i ett fängelse i Lichtenburg, där
han dömdes till 20 års straffläger för påstått spionage för
engelsmännen. Efter cirka 2 månader i Sachsenhausen, varifrån
transporten till Ryssland ägde rum, kom han till ett genom-
gångsläger i Brest-Litovsk, där han stannade 2 månader. I
december 1948 kom han till ett genomgångsläger Orscha, där
han stannade en längre tid. (Först uppgav Platz 5 å 6 månader
sedan "kanske 10 månader"). På fråga, om Platz träffat några
skandinaver under tiden i Ryssland, uppgav han alldeles i bör-
jan av förhöret, att han hade träffat en svensk diplomat vid
namn Vandenberg (han vidhöll att namnet var Vandenberg, som
han tyckte lät holländskt, varför han varit förvånad, då
Vandenberg sagt sig vara svensk diplomat.) Om "Vandenberg"
uppgav Platz följande. Han var något mindre till växten än
Platz själv, som är 1.85, hårfärgen något svårbestämd, enär
V. var nästan helrakad om huvudskålen, var antagligen mörk-
blont, åldern svårbestämbar, kanske 45 - 48 år.

Han hade träffat honom i Orscha i september eller ok-
tober 1949, sedan han i Orscha införts i ett stort rum med cir-
ka 300 andra fångar, som trängts med varandra för att värma

Län det vara
som der Vals?
(Wallenborg)

V. d. W.
Sj. 200

sig, enär rummet var oeldat och utomhustemperaturen var enligt Platz uppskattning - 30°. Han råkade i samspråk med V., som på god tyska men med en viss brytning sade, att han var svensk diplomat, som häktats i Ungern eller Rumänien (vilket av dessa båda länder kunde P. ej erinra sig), att han hade dömts till 25 års straffläger av ryssarna, och att han antagligen skulle föras till Ljubjankafängelset i Moskva.

V. uttryckte därjämte sin förvåning över att Platz blott dömts till 20 års straffläger, själv var han ju dömd till 25 år. V. stod vid detta tillfälle tillsammans med en till växten mindre man med ganska runt ansikte och som ej var svensk eller tysk men väl kunde vara rumän enligt Platz utsägo. V. och hans följeslagare hade häktats tillsammans och tillsammans varit med om transporten till Orcha. Platz skildes härefter från V. och skickades till Moskva och åter till Orcha ej mindre än fem gånger sannolikt beroende på någon oklarhet i fånglistorna, så att de ryska tågchefhavarna ej visste vad de skulle göra med honom. På femte resan från Orcha till Moskva träffade Platz åter V. och hans följeslagare, de åkte då i samma "kupé", där 15 man inpackades i en s.k. "stabilwage" (passagerarvagn där kupéerna är tillslutna med gallerdörrar). Vid detta tillfälle ägde något samtal ej rum på grund av spionfaran. Platz skildes från V. i Moskva, varefter färden gick via Kujbyshev och Krasnodjarsk till Norilsk, dit han anlände med en präntransport, troligen i augusti 1950 just då floden Jenitsej började tillfrysas. I Norilsk hade han sett men ej talat med en blond/40-årig/svensk, ungefär 185 cm lång, mycket bredaxlad, försedd med glasögon, som hade kommit till lägret under tiden maj - september 1952. Svenskens namn kunde han ej komma ihåg men skulle nog minnas det om han fick se det (i en lista med jämväl andra namn). Svensken arbetade vid uppförandet av ett kopparverk. På fråga hur han visste att vederbörande var svensk uppgav Platz att han av en ungrare vid namn Karl Laslo, som P. kände och som återvänt till Ungern hade erfarit, att det rört sig om en svensk. I övrigt fanns i lägret 5 å 6 norrmän och cirka 6 finnar, vilka alla anlönt till lägret 1950. Han räknade med att det funnes cirka 120.000 personer i Norilsk-lägret som vore uppdelat på 18 - 20 underläger. 1954 skickades P. via Tarschet i Sibirien åter till Tyskland, där han inträffade under oktober 1955.

Kan det
vara Schan?
Kungfjeller

Föruttl.
"Svensken"
Jfr. Boche

Platz gjorde i allmänhet sina utsagor utan tveken, gjorde ett vaket men ej helt tillförlitligt intryck. Han uppgav namnet på en dr. Borchert, vilken varit bosatt i Essen (ytterligare adressuppgift kunde Platz ej uppge) och som f.d. fånge på Ljubjanka och i Norilsk väl kände till dessa platser. Borchert hade numera återvänt till Västtyskland. Platz meddelade slutligen att han önskade emigrera till Sverige, nämnd som referens en till Sverige invandrad herr Boto von Krytz, som numera vore svensk medborgare och gift med en svenska av adlig börd.

Slutligen kan meddelas att Platz ej vistades på den av departementet uppgivna adressen och även sedan riktiga adressen fastställts varit svåränträffbar.

Berlin den 11 december 1957.

Ragnar Petri)

1. för 2 ggr. Kanske "barbariska svensken" (Elfas).

RW - född - a 31.1.45 - (Tung) 1945
Lef-a - i minnen may 1945 - juld 47
(juli) 77

Dr. Charles W. Schandl,

240 Huron Street, Toronto, Tel. WTA 2-3966

anställd som händelsesskrivare hos

revisionsföretag Greenwood, Lipton & Co., 215
Victoria Street, Toronto (Tel. EM 4-3461)

Hendrik van der Waals:

Uppfödare:

Ålder:

Glassögon:

Härfärg:

Längd:

Språk. Kunskaper:

Språk. Sättning: Budapest

Schandl:

född: dag 1912

: ort Brest

yrke: pilot + revisor

Uppfödare: kort minn

Språk: ung, ty, eng, ryska
franska

Träffat W. i Budapest,

arbetat underordnat med

tydliga och tydliga

Tillsammans juli 1944

Redovisat: Van 1945 Schandl. sedan?

Lgb-e Schild fr. Waals i Lef-a

Lef-a Naren 1946.

Vl-r Viten 1952 med Krumrey i

Waals-

Wallbrey i Krumrey 1952 dec. → Vladimir. G. T. Cell 27

Kärner Schandl: Post (i Lef-a 1953) ?

Török döpt både RW och

v.d. Waals i Budapest 1944. ?

Theodor Krumrey: (Lef-a Vladimir

Cell 27, Cypus 2, jänke Schandl)

Viten 1952.

1-12-1946
Shimley 1946
Lef-a
fin Viten 1952

Löjtnant Hendrick
van der Waals
f. 1920

A

Vintern 1943-44. Lagret Stanisław i
s.ö. Polen, för allierade
officersfångar.
Lymning i Budapest

Går under jorden i B-pest

Löjtnant Post var W. ledare
för räddningsaktioner för jorden
och utvändigt av järn lock.
under välschärmen

Juli 1944 Tog sig jämte Schandl den kuffaden W. + Schandl?
(underordnad rustbärare
cannat) genom typen
ligger öster om B-pest

Trist värtillig behandling
sedan besyns för
spioneri, fångalake,

2.1.1945 med flyg till Moskva med Schandl

Ljiljanskaja

Vår 1946 Ljiljanskaja (hängst) ← Waals skild från Schandl. i Lef-a
Själsmord i Moskva 1946
sommar

11.8.1948 Föreläsa artiklen

Posh

B

denaz; illegal rädningss
aktion för judar i Budapest.

TÖRÖK

Theodor KRUMREY
~~Krumrey~~
Berlin-Charlottenburg
i Ref. a 46, ~~fr. Berlin~~ ^{Kriegsgefang.} Okt. 56

Arnold von Stritzky,
Stadts an der Elbe
i Ref. a 46, ~~fr. Berlin~~ ^{Kriegsgefang.} Okt. 55

Hösten 1952

Schmidt delade cell med Krumrey, i
Klodimier, Gruppen II, Cell 27

Dec 1952 Wlg: Kr. Press

Schandl

Rundspett. Frst i egen bil till Leangatan (i Källare). Militärbil från Wbg
 Lj. 2 a Schandl till Szolnok, - Bukarest - Konstanz -
 Moskva. 3 3 Dec 52 - Wi Kr Pts

Lefatavskje

Vän 46

Mild fr ~~Wbg~~
 v. de Wads
~~Wbg~~

Sept. okt
 1949

Vladimir

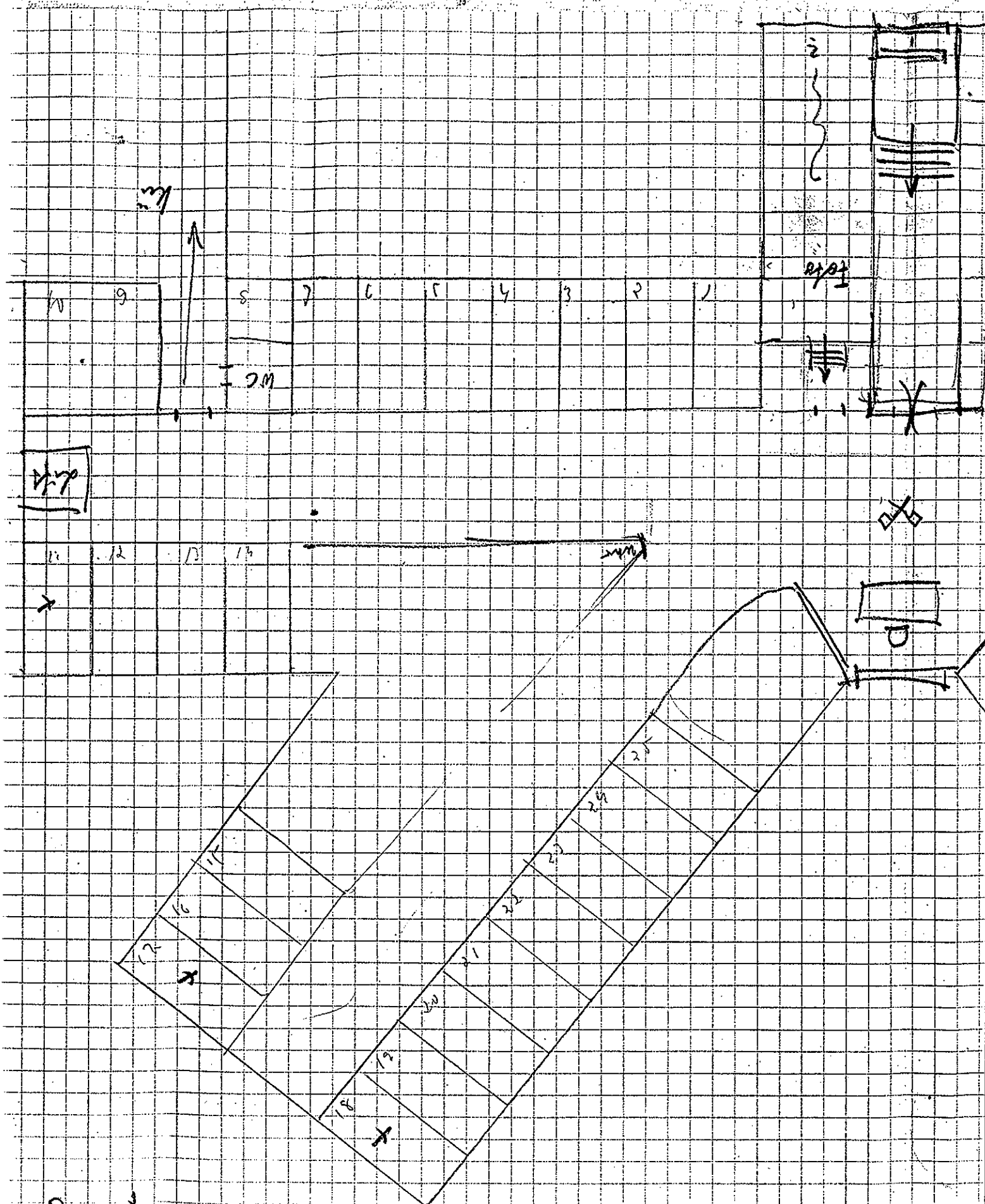
Vän 52 +
 Krummery
 Cooper 27

Parsha

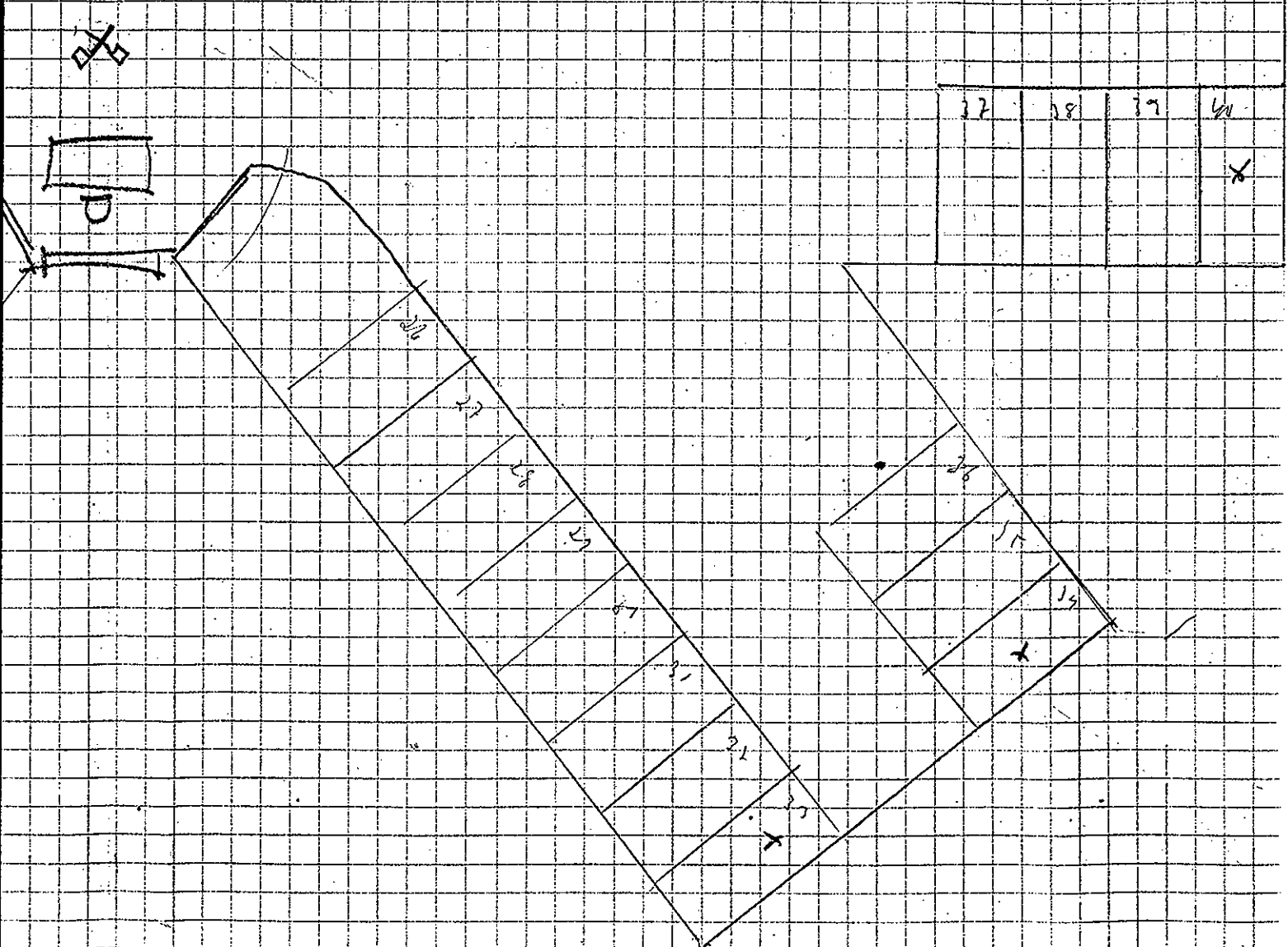
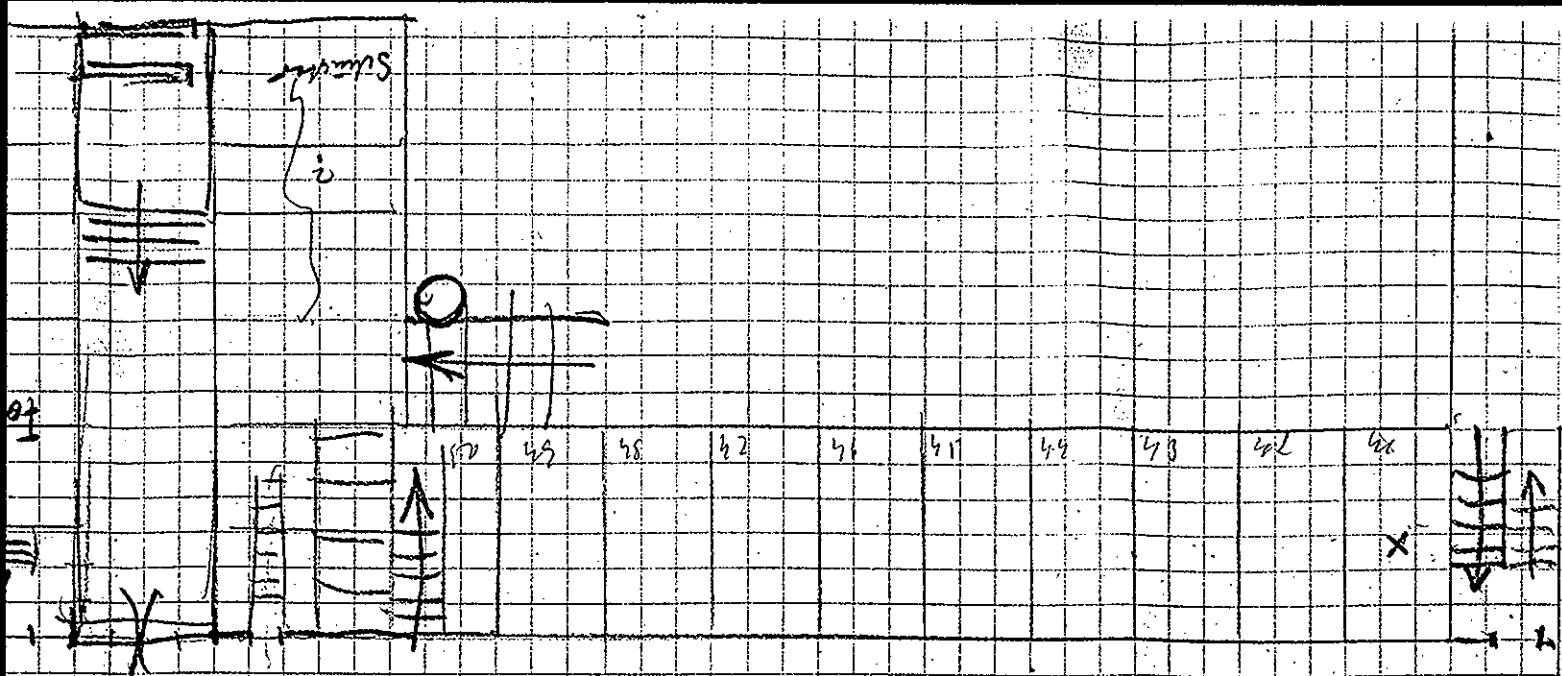
Hermina Platz, typ. elektriker, Berlin, träffad Vandenbergh, sept
 - okt 1949, som sade sig ha till 25 års fängelse och skulle förs till
 Lj. 2 - Van Platz + Wbg tillsammans med Schandl. De
 så funderar på M-2 - B-2 träffad Bl. öter Wbg + Schandl.

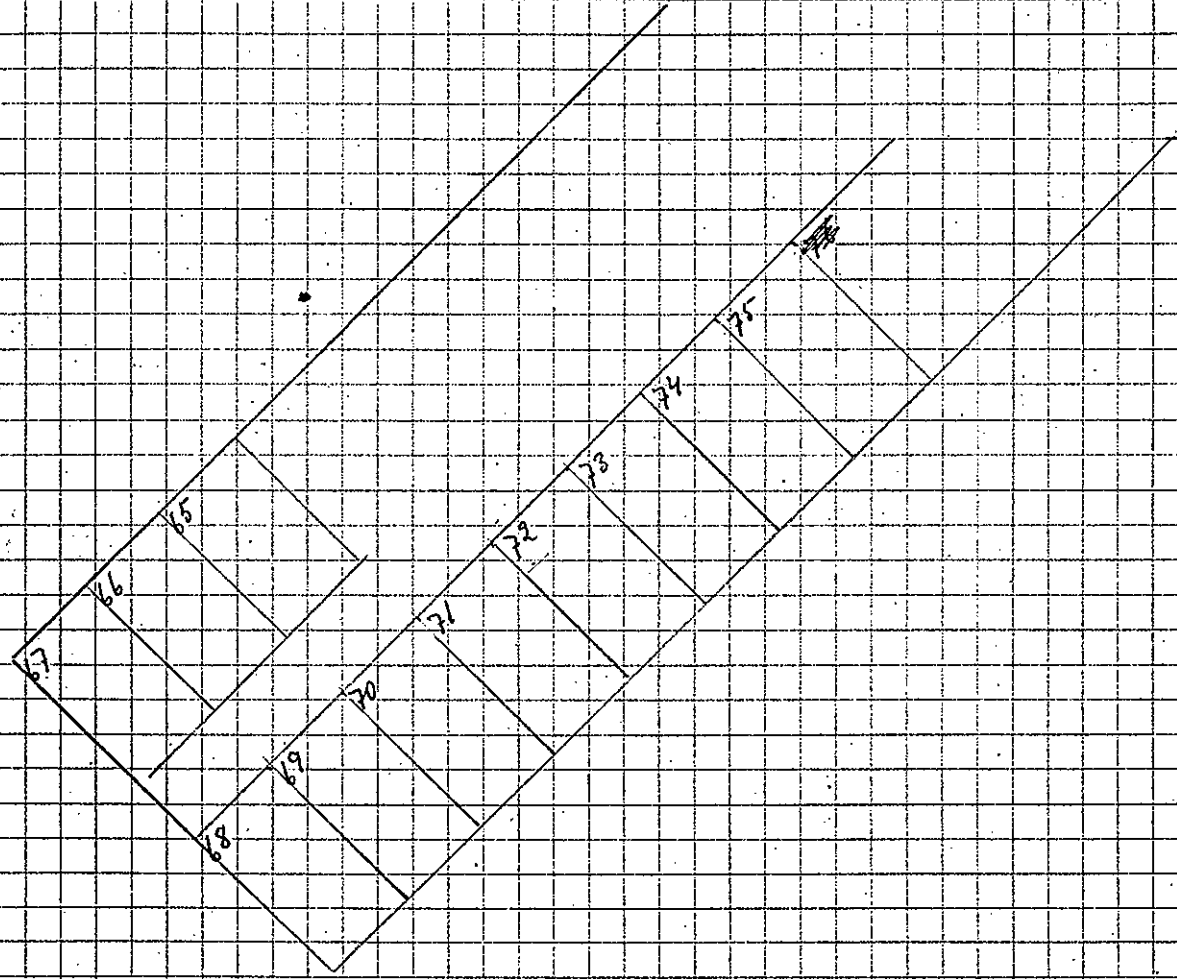
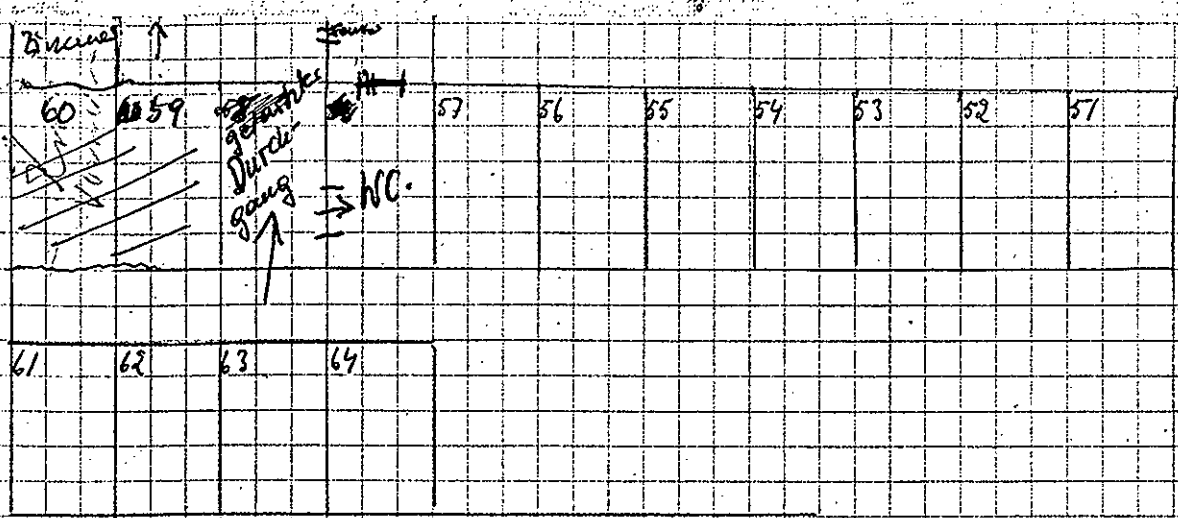
Dec 52
 Wbg i

he fort

Parterre

I. Stock

208

100

99

98

97

96

95

94

93

92

91

90

Gericht
↑
A

87

88

89

90

76

77

78

79

80

81

82

83

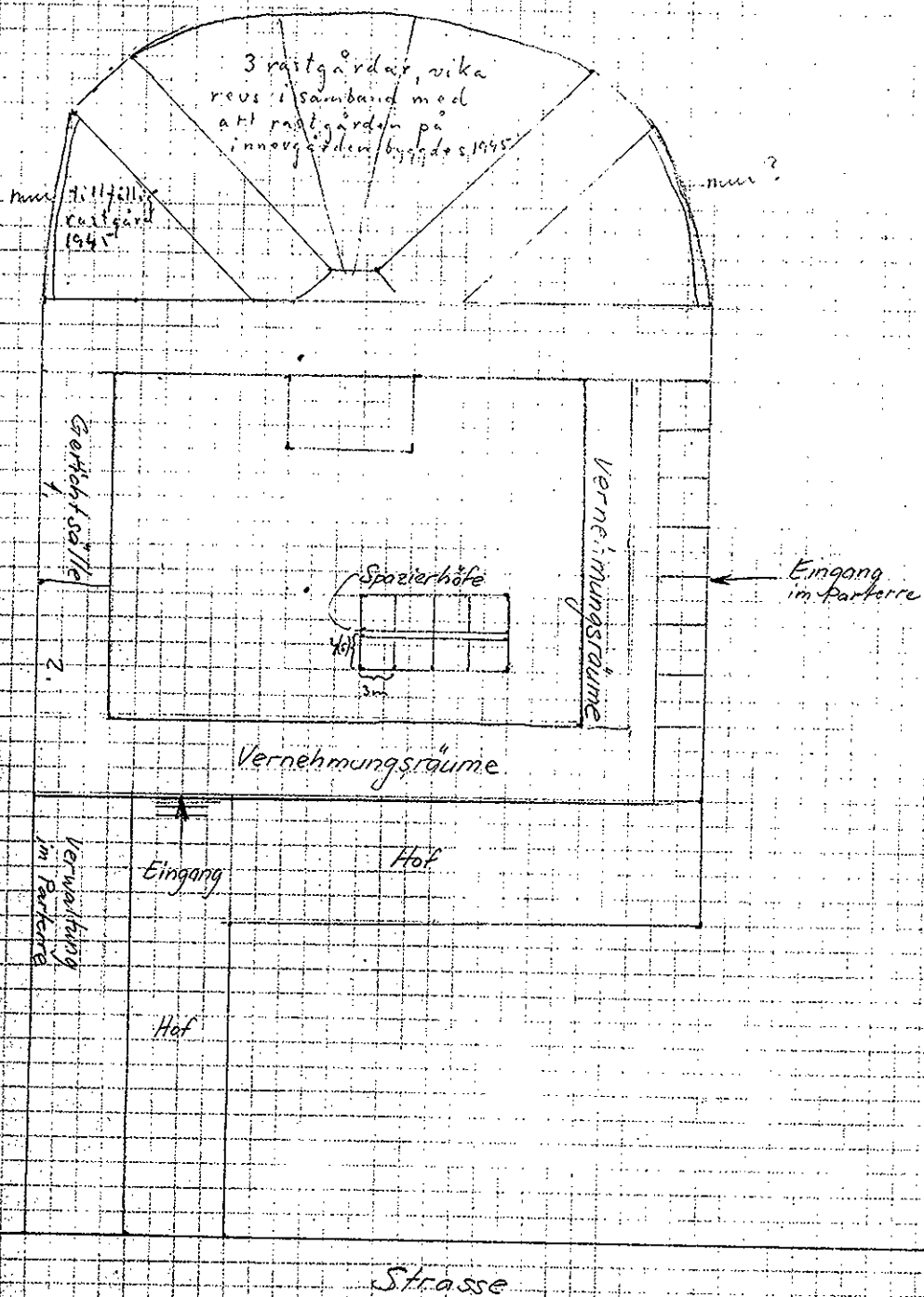
86

85

84

Lefort

Skiss
 över Leforsvasskyrka med
 administrationsbyggnad.

Stock

13	14	15	16
----	----	----	----

188	688	151	23
189	689	152	24
190	690	153	25
191	691	154	26
192	692	155	27
193	693	156	28
194	694	157	29
195	695	158	30
196	696	159	31
197	697	160	32
198	698	161	33
199	699	162	34
200	700	163	35
201	701	164	36
202	702	165	37
203	703	166	38
204	704	167	39
205	705	168	40
206	706	169	41
207	707	170	42
208	708	171	43
209	709	172	44
210	710	173	45
211	711	174	46
212	712	175	47
213	713	176	48
214	714	177	49
215	715	178	50
216	716	179	51
217	717	180	52
218	718	181	53
219	719	182	54
220	720	183	55
221	721	184	56
222	722	185	57
223	723	186	58
224	724	187	59
225	725	188	60
226	726	189	61
227	727	190	62
228	728	191	63
229	729	192	64
230	730	193	65
231	731	194	66
232	732	195	67
233	733	196	68
234	734	197	69
235	735	198	70
236	736	199	71
237	737	200	72
238	738	201	73
239	739	202	74
240	740	203	75
241	741	204	76
242	742	205	77
243	743	206	78
244	744	207	79
245	745	208	80
246	746	209	81
247	747	210	82
248	748	211	83
249	749	212	84
250	750	213	85
251	751	214	86
252	752	215	87
253	753	216	88
254	754	217	89
255	755	218	90
256	756	219	91
257	757	220	92
258	758	221	93
259	759	222	94
260	760	223	95
261	761	224	96
262	762	225	97
263	763	226	98
264	764	227	99
265	765	228	100
266	766	229	101
267	767	230	102
268	768	231	103
269	769	232	104
270	770	233	105
271	771	234	106
272	772	235	107
273	773	236	108
274	774	237	109
275	775	238	110
276	776	239	111
277	777	240	112
278	778	241	113
279	779	242	114
280	780	243	115
281	781	244	116
282	782	245	117
283	783	246	118
284	784	247	119

A hand-drawn diagram on graph paper showing a triangular plot divided into 36 numbered sections. The sections are arranged in a triangular pattern, with the top row having 1 section and the bottom row having 36 sections. The sections are numbered 1 through 36, starting from the top and moving downwards in a zig-zag pattern.

1							
2	3						
4	5	6					
7	8	9	10				
11	12	13	14	15			
16	17	18	19	20	21		
22	23	24	25	26	27	28	
29	30	31	32	33	34	35	36

111	110	109	108	107	106	105	104	103	102	101
112	113	114	115							

118	117	116	115	114	113	112	111	110	109	108	107	106	105	104	103	102	101
120	119	118	117	116	115	114	113	112	111	110	109	108	107	106	105	104	103

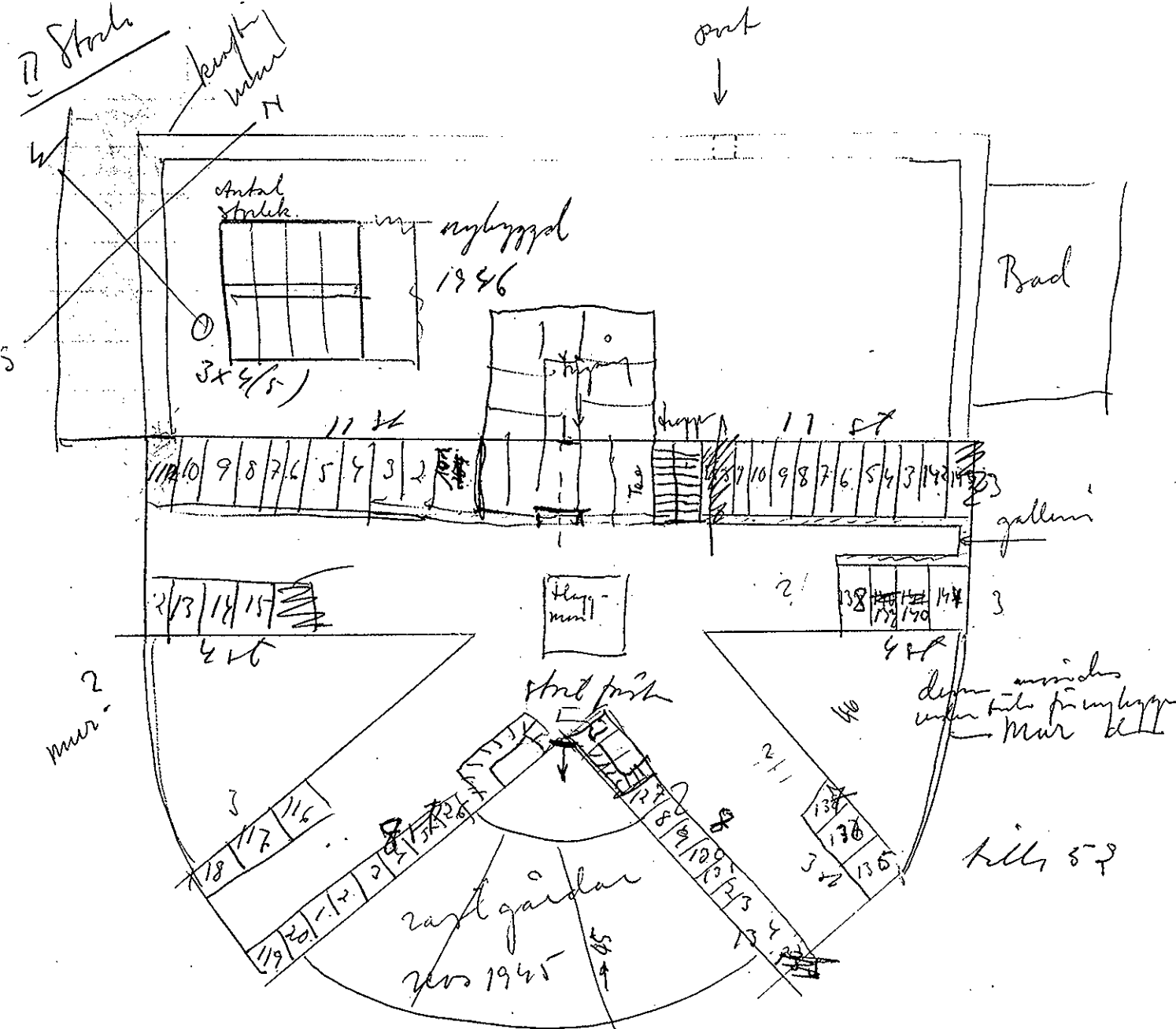
152	151	150	149	148	147	146	145	144	143	142
154	153	152	151	150	149	148	147	146	145	144
155	154	153	152	151	150	149	148	147	146	145
156	155	154	153	152	151	150	149	148	147	146
157	156	155	154	153	152	151	150	149	148	147
158	157	156	155	154	153	152	151	150	149	148
159	158	157	156	155	154	153	152	151	150	149
160	159	158	157	156	155	154	153	152	151	150
161	160	159	158	157	156	155	154	153	152	151
162	161	160	159	158	157	156	155	154	153	152

127	126	125	124	123	122	121	120	119	118	117	116	115	114	113	112	111	110	109	108	107	106	105	104	103	102	101
130	129	128	127	126	125	124	123	122	121	120	119	118	117	116	115	114	113	112	111	110	109	108	107	106	105	104

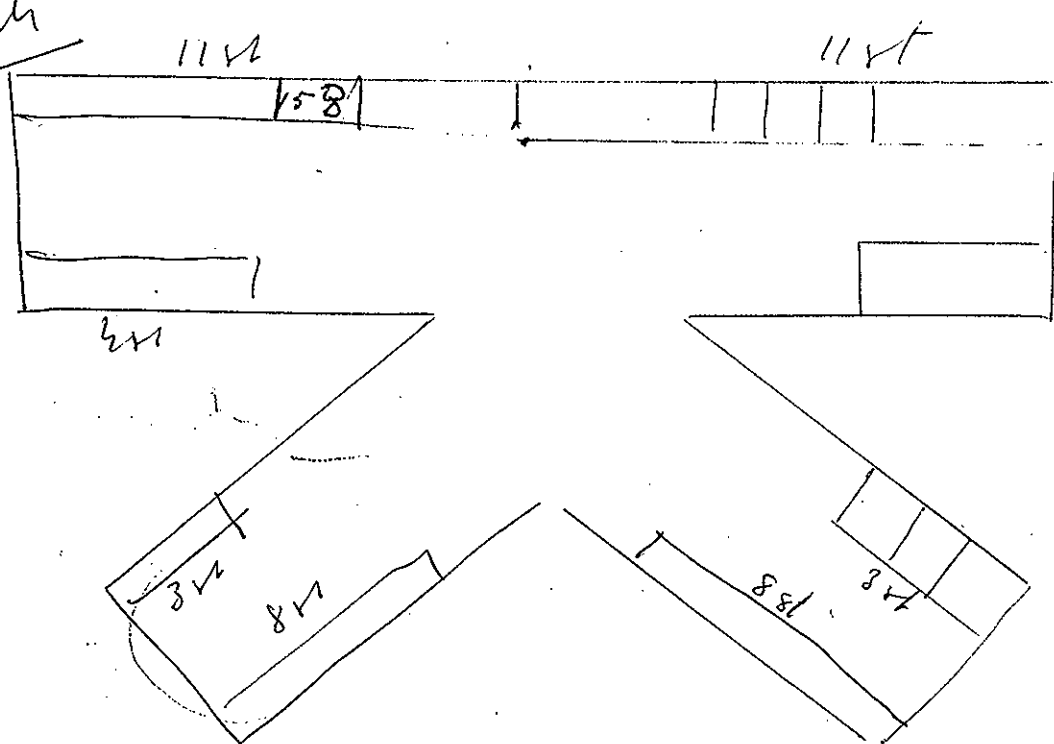
II. Stock

Plan över Lejontorskaja

II Stock

III Stock

for him

Season 1945

and please give me definite instructions.
better than constant or none.

modern Fiddle-bow
like instrument.

am hopeful.

Placering

Lept

encl

v. Hinckel day

20.9.1944 - 21.6.1945

149th

Wardham
Laarman
v. Hinckel day

encl v H knit n. 148

after inge-dye

v. m cell 201-203 of her

G.A. en m. m. m.

july-aug 1945

149th

Laarman
v. Hinckel day
Pickenbush

aug-sept 1945

149th

Laarman
v. Hinckel day
Zechlin

Summer 1945

204	203	202	201	200	199
		W. Roell	Bergem. Roell		
152	151	150	149	148	147
Supprian	W. m. Kritahl	Rensingh. Rantzen W. Rhein	Laarman Zechlin v. Hinckel	Gerstenb.	
100	99	98	97	96	95
		Hans Bäckenhoff v. Stritzky	1. aus Kublin		

Frage 1 v H
1/ Han v H knit
an v. m. m. m.
1. m. m. m. cell 201-03
für W. R.
1/ Han knit encl v H
W. R. knit cell 201-03

Hösten 1946

204	203	202	201	200	199
152	151	150	149	148	147
Supprian 2. m. m.		Rensingh. Rantzen W. Rhein	Laarman v. H		

Placering i Lefortowskaja.

Wallenstein: Tiden ~ 7/9 44 — slutet av 45 el. början 46

130	131	132	133	134			t.o.m 140
Mohrmann	"italienarna"	Wallenstein	Rantzau	v. Hinkeldey			
Pörtzen		Supprian	Rensinghoff	Pickenbrak			

Efter slutet av 45 el. början av 46 blev situationen stabilare:

		Wallenberg	?		
		Roedel	?		
		Ryssar	Rantzau Rensinghoff Wallenstein	v. Hinkeldey Loarmann	
		?	?	?	

anm. tidigare har i den cell, där Wallenberg suttit, ~~även~~ befunnit sig
ung. mil. att. i Sofia överste Otto Hatz (ev. suttit där samt m. Wbg)
+ general Monle.

c/o Frau Boelke (syster)

Wallensteins adr: Danneckerstraße 22, Frankfurt am Main, Tel. 62646

Placering i Lefortovskaja.

Rensinghoff, Bernhard, Wirtschaft korr vid ty. besk. i Bukarest.

slutet av sept. 44

151	150	149
Wallenstein	Rensinghoff	v. Hinkeldey
Supprian	Rantzau	Zecklin
	Wallenstein	Laamann

viss tid

151	150	149
	Rensinghoff	v. Hinkeldey(?)
	Rantzau	Pickenbrock
	Wallenstein	Wachow

anm.

Rantzau är trol. död.

Senare

151	150	149
2 finnar	Rensinghoff	
1 ryss	Wallenstein	

därefter
under 1½ år

151	150	
örl. Gentch	Rensinghoff	
(ensamcell)		

2/348 -

- 15/1048

142

Gentch

Rensinghoff
Wallenstein
Gerstenberg

obs. omvända
nummerordn.

① Wallenberg
Roedel

② örl. Röstl
(trol. död)
Styler
Bergemann

③ ej förb.
Sannolikt
ryssar

anm.

knackförb. ① - 150

149

150
Rensinghoff
Rantzau
Wallenstein

151

ang. skr. från Wbg

till Stalin.

④

?

⑤

?

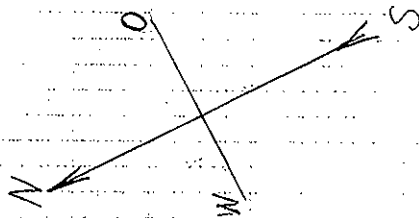
⑥ tidvis
Sonderführer
Rillinghoff
aus Dortmund

i okt 48

Fördes Rensinghoff till Wladimir

Wladimir

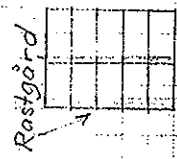
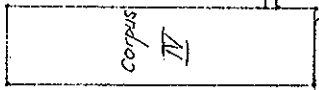
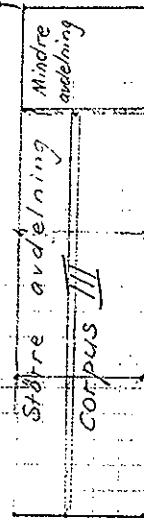
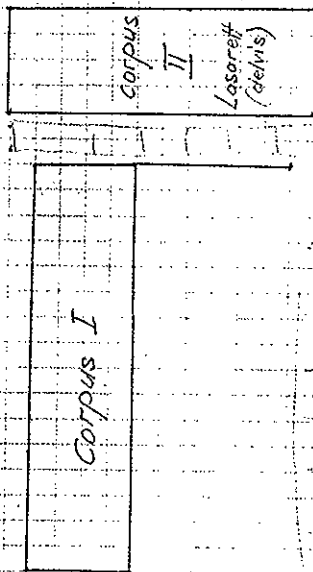
S. K. 155
 över Vladimirt fängelse
 upprättad efter anvisningar av von Hinkeley
 21.10.1955

ca 300 meter

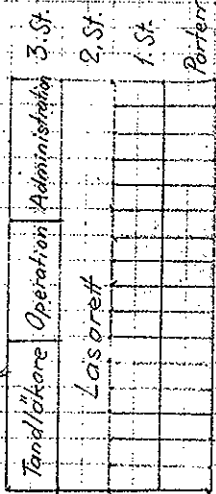
Bad

6

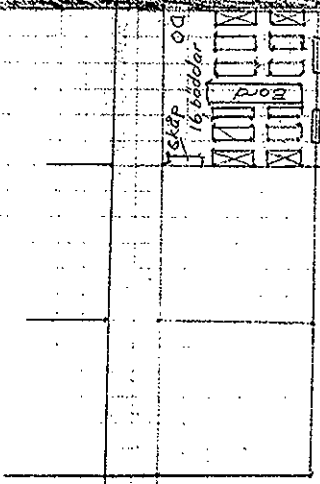
corpus I stod till en början tom, sedan infördes kriminella ryssar där.

corpus II:

totalt 58 celler

Porterr och 1. Stock en enda stor fängelseavdelning med balkong (galleri) utanför cellerna i 1. Stock.

Detta är större avd. i corpus III.

4.

Mr. prunt kuvert
"Reisekruiser" -
kartongen "Hypsigstolmard"

Mr "Ellen" 2.
papperi Hartung
"Uppgiftslämnare"

P.M.

Över samtal med tyske medborgaren Dr.-Ing.

Hans Lehmann, född den 4/7 1905, Braunsberger-
weg 23, Duisburg, torsdagen den 1 december 1955.

Lehmann, som tillhör gruppen f.d. Kolyma-fångar, hade under tiden augusti 1952 - augusti 1954 med undantag för kortare perioder vistats i lägren 261 och 204 i Magadan. Under kortare tid vistades Lehmann i ett specialläger för tekniker, benämnt Dalstrojprojekt. Lägret omfattade ett 80-tal fångar. Då fångarna skulle svara för mera kvalificerade anläggningsarbeten, kom order om, att endast sovjetiska fångar fick tillhöra lägret. Lehmann återfördes till följd härav till Magadan.

Kortare tid hade Lehmann också hållits i ett sjukläger för fångar med tbc i långt framskridet stadium. Lehmann hade förts dit efter en genomgången lung- och njurinflammation och betecknade själv överförandet till tbc-lägret som ett försök från ryssarnas sida att få honom smittad och därmed undanröjd. Med hjälp av läkarna i lägret lyckades Lehmann återkomma till Magadan.

Från Magadan hade Lehmann förts till genomgångslägret i Potma, varifrån han fått återvända till Västtyskland.

I anslutning till huvudstaden i Kolyma-området, Magadan, fanns 7 à 8 läger med cirka 800 fångar i varje. Fångarnas arbetsuppgifter omfattade byggnadsarbeten i staden.

Sammanträffande med en svensk i Komsomolsk.

Lehmann hade innan han fördes till Magadan sommaren 1952 under cirka en månads tid vistats i ett litet invalidläger, Radiostanzia, 20 km nordväst om Komsomolsk. Där hade han sam-

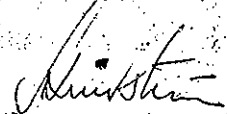
manträffat med en svensk, vars namn Lehmann till en början ej kunde erinra sig. Senare under samtalet sade Lehmann med reservation, att namnet var Gustav Larsson eller något liknande.

Svensken skulle ha tillhört det kommunistiska partiet i Sverige och hade som frivillig deltagit i den ryska marinen under andra världskriget. 1945 eller 1946 blev svensken häktad och senare dömd till 10 års tvångsarbete. Enligt uppgifter skulle svensken frigivas under senare delen av år 1952, men huruvida detta skett kände Lehmann inte till. Lehmann kunde inte utesluta den möjligheten, att svensken i och med att denne deltagit på rysk sida i kriget erhållit ryskt medborgarskap. Svensken hade suttit länge i Radiostanzia, där han sysselsattes med "konstmåleri". Lehmann beskrev honom vara knappt 40 år gammal (1952), drygt 170 cm lång, mörkbrun hårfärg, kraftig kroppsbyggnad. Lehmann kunde inte lämna några upplysningar om svenskens familje- och bostadsförhållanden i Sverige.

Under sin fångenskap i Ryssland har Lehmann ej varit tillsammans med eller hört talas om någon annan svensk.

Köln den 6 december 1955.

(John Magnus Lindberg)

(S. Lundström)

Lby L. L. L.

Strängt förtroligt.

P.M.

i anslutning till skisser över
fängelset i Lefortovskaja.

I anslutning till den K-formade fängelsebyggnadens nordvästra del finns en mindre utbyggnad i tre våningar (eventuellt fyra). Som framgår av den bifogade skissen inrymmer denna del dels ett mindre antal celler däribland några sjukceller, dels utrymmen för läkare, tandläkare osv. En senare tillbyggnad bildar tre sidor av den inre fängelsegården. I denna inrymmes förhørs- och domstolslokaler, lokaler för fängelsets administrativa del mm. I källaren är fängelsebadet inrymt.

Beträffande rastgården har denna som framgår av skissen flyttats till inre gården under loppet av år 1945.

Som framgår av skisserna över själva fängelsebyggnaden löper runt fängelset i varje etage ett cirka 1 meter brett galleri av järn och plåt. På skilda ställen löper broar från den ena sidan till den andra. Den exakta placeringen av dessa har ej kunnat fastställas.

På samma sätt råder oklarhet beträffande en rad

andra uppgifter. Så får t.ex. den på skissen redovisade cellnumreringen betraktas som preliminär. Skiljaktigheter för att inte säga rent motstridande uppgifter (se t.ex. Wallensteins uppgifter) föreligger. Efter hand bör emellertid en ganska komplett bild av fängelset kunna fastställas.

Köln den 31 oktober 1955.

Jul. K.

Bil. 5 skisser

(4 skisser rörande fängelsets olika våningar

1 översikt över fängelset.)

Strängt förtroligt

P.M.

angående Bo Järborgs, D.N., samtal med major von Hinckeldey angående Wallenberg.

Major von Hinckeldey berättade vid vårt besök den 28 oktober, att han blivit uppringd av Järborg den 14 oktober sent på kvällen. Järborg angav därvid, att han var knuten till Wallenbergs-sällskapet och önskade med anledning härav få närmare uppgifter av major von Hinckeldey rörande Wallenberg. På von Hinckeldeys fråga om Järborg var journalist medgav denne att han var journalist i Dagens Nyheter. Von Hinckeldey förklarade för Järborg, att han var villig lämna alla uppgifter angående Wallenberg som han satt inne med. Då han emellertid ansåg att dessa till stor del ej var lämpliga för pressen önskade han lämna alla uppgifter direkt till svenska utrikesdepartementet. Han hänvisade Järborg dit.

Major von Hinckeldey visade vid detta tillfälle också ett brev, som han erhållit den 24 oktober. Avsändare var veckotidningen Året Runt. Brevet var daterat den 22 oktober och undertecknat av Thea Oljelund. I brevet sägs, att Året Runt fått, av en finne vid namn Raoul Rihlas, uppgift om att

von Hinckeldey suttit tillsammans med Wallenberg i Wladimir 1953. Brevet avslutades med en begäran, att von Hinckeldey skulle uttala sig i denna sak.

På vår förfrågan hur von Hinckeldey skulle förfara med brevet svarade denne, att han ej kommer att besvara brevet.

Köln den 29 oktober 1955.

Johannes Köhler *Hinckeldey*

Strängt förtroligt

P.M.

angående Bo Järborgs, D.M., samtal med
major von Hinckeldey angående Wallenberg.

Major von Hinckeldey berättade vid vårt besök den 28 oktober, att han blivit uppringd av Järborg från Friedland sent på kvällen någon dag kort före vårt första besök. Järborg angav därvid, att han var knuten till Wallenbergs-sällskapet och önskade med anledning härav få närmare uppgifter av major von Hinckeldey rörande Wallenberg. På von Hinckeldeys fråga om Järborg var journalist medgav denne att han var journalist i Dagens Nyheter. von Hinckeldey förklarade för Järborg sedan han i stort sett endast bekräftat en del upplysningar som Järborg redan satt inne med, att han var villig lämna närmare uppgifter direkt till svenska utrikesdepartementet. Han hänvisade Järborg dit.

Major von Hinckeldey visade vid detta tillfälle också ett brev, som han erhållit den 24 oktober. Avsändare var veckotidningen Året Runt. Brevet var daterat den 22 oktober.

och undertecknat av Thea Oljelund. I brevet sägs, att Året Runt fått, av en finne vid namn Raoul Rihlas, uppgifter om att von Hinckeldey suttit tillsammans med Wallenberg i Wladimir 1953. Brevet avslutades med en begäran, att von Hinckeldey skulle uttala sig i denna sak.

På vår förfrågan hur von Hinckeldey skulle förfara med brevet svarade denne, att han ej kommer att besvara brevet.

Köln den 2 november 1955.

